

کشتی نجات

نویسنده:

دکتر محمد العریفی

به اهتمام:

محمد انصاری

عنوان کتاب:	کشتهی نجات
عنوان اصلی:	ارکب معنا
نویسنده:	دکتر محمد العريفی
به اهتمام:	محمد انصاری
موضوع:	عقاید کلام - مجموعه عقاید اسلامی - توحید و الهیات
نوبت انتشار:	اول (دیجیتال)
تاریخ انتشار:	اسفند (حوت) ۱۳۹۴ شمسی جمادی الاول ۱۴۳۷ هجری
منبع:	وبسایت رسمی دکتر محمد العريفی www.Arefe.com

این کتاب از سایت کتابخانه عقیده دانلود شده است.

www.aqeedeh.com

ایمیل: book@aqeedeh.com

سایت‌های مجموعهٔ موحدین

www.aqeedeh.com	www.mawahedin.com
www.islamtxt.com	www.videofarsi.com
www.shabnam.cc	www.zekr.tv
www.sadaislam.com	www.mawahed.com

contact@mawahedin.com

توجه:

این کتاب به همکاری برادر عزیز ابوزبیر ترجمه شده است.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مطالب

۱	فهرست مطالب
۲	مقدمه مترجم
۳	نمونه اول:
۴	نمونه دوم:
۵	«دریای خروشان»
۶	«کشته نجات»
۷	«شروع انحراف»
۸	«قصه»
۹	«حقیقت»
۱۰	«قصه»
۱۱	«صورت‌های گوناگون شرک»
۱۲	«حكم زیارت قبور»
۱۳	«نارگیلی را عبادت می‌کنند!»
۱۴	«واقعیتی دردناک»
۱۵	«کشف مقام و جایگاه شیخ برکات»

«درآن جا چه افعالی را انجام می‌دهند؟»	۴۴
«قلیشان شبیه همدیگر است»	۴۷
«چگونگی پیدایش شرک»	۴۹
«وارثین شرک»	۵۱
«یادآوری»	۵۳
«نداء - نداء»	۵۹
«سوگند به غیر خداوند» از جمله وسائل شرک اند	۶۱
تمیمه‌ها دو نوع‌اند:	۶۲
«ادعاء علم غیب» از جمله شرک بالله محسوب می‌شود	۶۴
«سحر و خبر از گم شده» از جمله وسائل شرک اند	۶۶
«تعظیم تماثیل و نصب تذکاریه» از جمله وسائل شرک اند	۷۰
«توسل نامشروع»: از جمله وسائل شرک اند	۷۱
«از ایمان به خداوند است»	۷۲
«ایمان به فرشتگان»	۷۴
«ایمان به کتب»	۷۶
«ایمان به انبیاء و رسولان»	۷۶
«ایمان به روز آخرت»	۷۷
«ایمان به خیر و شر قدر»	۷۹
«مواردی که در ایمان خلل وارد می‌نمایند»	۸۱

۹۰	در پایان.....	در پایان
۹۲ «وقفه»	«وقفه»
۹۶ «زکات»	«زکات»
۹۶	و در پایان، برادر و خواهر گرامی‌ام؛	و در پایان، برادر و خواهر گرامی‌ام؛

مقدمه مترجم

ان الحمد لله نحمده ونستعينه ونستغفره ونعود بالله من شرور افسنا
وسیئات اعمالنا من يهدى الله فلا مضل له ومن يضلله فلا هادي له ونشهد ان لا
الله الا الله وحده لا شريك له ونشهد ان محمدًا عبده ورسوله .

﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَتَقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَ إِلَّا وَأَنْتُمْ

مُسْلِمُونَ﴾ [آل عمران: ١٠٢]

﴿يَأَيُّهَا النَّاسُ أَتَقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ
مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً وَأَتَقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ بِهِ
وَالْأَرْحَامَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا﴾ [النساء: ١]

﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا أَتَقُوا اللَّهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا﴾ يُصلح لَكُمْ
أَعْمَالَكُمْ وَيَعْفُر لَكُمْ دُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ فَازَ فَوْزًا

﴿عَظِيمًا﴾ [الأحزاب: ٧١-٧٠]

اما بعد: فان خير الحديث كتاب الله وخير المدي هدي محمد ﷺ وشر
الامور محدثاتها وكل محدثة (في الدين) بدعة وكل بدعة ضلاله.

اما بعد: برادران وخواهران عزيز، کتابی که در دست مطالعه دارید ترجمه
کتابی به نام «اركب معنا» تالیف استاد بزرگوار «محمدبن عبدالرحمن
العریفی» است که بنده آن را از لغت عربی به فارسی برگردانده‌ام تا اینکه
قبل از هر چیز توانسته باشم عملی صالح - هر چند ناچیز - در مقابل

نعمت‌های مضاعف پروردگارم در کارنامه آخرتم ثبت کرده باشم و دیگر این که با این عمل بتوانم برادران فارسی زبانم را از هر قوم و ایلی که باشند با زبان مادری شان به توحید الهی فرا خوانم تا آن‌ها نیز از کشتی نجات یعنی «توحید» جا نمانند.

﴿رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالدَّيْ وَأَنْ أَعْمَلَ صَلِحًا تَرْضَهُ وَأَذْخِلُنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الْصَّالِحِينَ﴾ [آل النمل: ۱۹]

«پروردگارا، به من الهام کن تا شکر نعمتی را که به من و پدر و مادرم عطا کرده‌ای به جای آورم، و اینکه کار شایسته‌ای که آن را بپسندی انجام دهم، و مرا به رحمت در میان بندگان شایسته‌ات درآور»

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الحمد لله و الصلاة والسلام على رسول الله... و بعد

نمونه اول:

در نزد من غمگین و ناراحت نشست و گفت: ای شیخ، از غریبی و در غربت ماندن، خسته و درمانده شده‌ام. به او گفتم: امید است که خداوند، برگشت شما را به اهل و سرزمینت، مقدّر نماید. احساس خفگی کرده و گریه کرد سپس گفت: قسم به خداوند (ای شیخ) اگر مقدار شوق و علاقه‌ام نسبت به خانواده‌ام و مقدار شوق و رغبت آن‌ها نسبت به من را می‌دانستی... آیا باور داری، ای شیخ: که مادرم مسافت بیش از چهار صد میل را به طرف قبر فلان شیخ طی کرده و از او خواسته است که من را به او بازگردد!!

او مردی با برکت است که دعاها از او قبول کرده می‌شود و حاجات و نیازها را برآورده کرده و بعد از مرگش همه دعا و درخواست دعاکنندگان را می‌شنود.

نمونه دوم:

استاد علامه‌ی ما، عبدالله بن جبرین تعریف می‌کرد و می‌گفت: در میدان عرفات بودم و مردم در حالت گریه و زاری و دعا به لباس احرامشان پیچیده و دستانشان را به طرف پروردگار عالم دراز کرده بودند و در حالی که ما، در حالت خشوع و خضوع بودیم و از خداوند، طلب نزول رحمت را می‌کردیم، توجه و نگاه من به پیرمردی جلب شد که استخوان‌های بدنش بی‌رمق و

ضعیف و کمرش نیز خم شده بود و تکرار می‌کرد که ای فلان ولی (دوست) خدا، از تو می‌خواهم که غم و اندوه را برآورده سازی، بر من شفاعت کن و رحم فرما (و این چنین می‌گفت) و گریه و زاری می‌کرد.

(استاد جبرین) می‌گوید: بدنم لرزید و پوست بدنم جمع شد و به آن پیرمرد داد زدم: «از خدا بترس، چگونه (به خود اجازه می‌دهی) که غیر از خدا را به فریاد بطلبی! و حاجات و نیازها را از غیر خداوند می‌خواهی! این ولی (دوست)، مخلوقی است مانند تو، بندهای است مملوک، (فریادت) را نمی‌شنود و توان احابت کردن به تو را ندارد، تنها از خداوند، بدون قرار دادن شریک برای او، طلب برآوردن حاجات را بکن... پیرمرد به من نگاهی کرد و گفت: از من دور شو ای بیچاره. تو نسبت به مقام و منزلت این ولی در نزد خداوند مطلع نیستی!! من یقین دارم که قطره‌ای از آسمان نازل نمی‌شود و دانه‌ای از زمین نمی‌روید مگر اینکه این ولی اجازه بدهد.

(استاد جبرین) می‌گوید: هنگامی که این جمله را گفت: به او گفتم: خداوند بلند مرتبه است... پس چه چیزی به خداوند باقی گذاردی... از خداوند بترس...

هنگامی که این را از من شنید: بر من پشت کرده و رفت.

اما سومی - چهارمی و پنجمی... اخبار آن‌ها روپروریت بروی اوراق است (سبحان الله) کسانی که به غیر از خداوندان پناه می‌برند، درجه‌ای از سطح فکر هستند که حاجات و نیازهای خودشان را از مردگانشان طلب می‌نمایند و غم و اندوه خودشان را متوجه استخوان‌های پوسیده واجсадی جامد می‌نمایند، مگر خداوند کجاست؟ پادشاه حق و آشکار، خداوندی که از حرکات جنین در رحم مادر، آگاه است ودعای غمناکان را می‌شنود و هرگز راضی نیست که بندگانش از غیر او طلب حاجات نمایند. اگر می‌خواهی، بحال امت محمد ﷺ گریه کن و دیدگانت را

به سرزمین‌های اسلامی برگردان، خواهی دید(که چه بسیارند) قبور و مقاماتی که به هنگام سختی و مشکلات، پناهگاه موندین شده‌اند، خردسال (با این عقیده) رشد کرده و بزرگسال اینگونه، عمر خود را گذرانده است.

این‌ها کلمات و فریادها و دعوت‌هایی است که به طرف غرق شدگان مرد و زن روانه می‌شوند، آن‌هایی که میان موج‌های پرتلاطم گرفتار شده و در حال غرق شدن هستند و از کشتی نجات، جا مانده و در حال شرک از دنیا می‌روند، در حالی که خود را مسلمان می‌پنداشند. توحید: کشتی نجات است، به مانند کشتی نوح، هر کس برآن سوار شود، نجات می‌یابد و هر کس از آن جا بماند، هلاک و نابود خواهد شد. به سرزمین‌های اسلامی که نظر می‌اندازیم برادران و خویشاوندان و همسایگان و... را مشاهده می‌کنیم که سعی و کوشش آن‌ها در زندگی دنیا، پوچ و بیهوده گشته، در حالی که گمان می‌کنند اعمال خوب را انجام داده‌اند.

بنابراین، این کتاب، ندایی است به بندگان خداوند که بیایید: تنها خداوند را بدون آن که شریکی به او قائل شوید، عبادت کنید و غیر از او را به فریاد نخوانید.

دکتر محمد بن عبدالرحمٰن العريفی

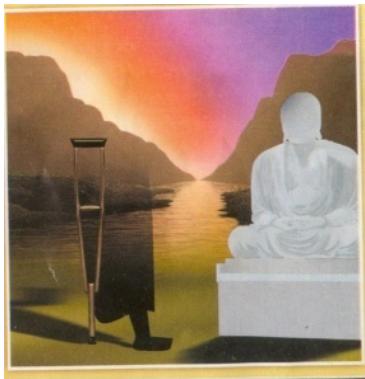
«دریای خروشان»

دنیا پر از مشرکین بود... یکی بتی را به فریاد می‌خواند و دیگری از قبر امیدوار بود و سومی بشری را عبادت کرده و دیگری درختی را تعظیم می‌کرد - پروردگارشان به آنان نظرمی افکند و عرب و عجم آنان، به غیر از موحدین اهل کتاب را هلاک نمود.

و در میان آنان، بزرگی از بزرگان با نام (عمرو بن جموح) صاحب بتی به نام «مناف» بود و به خاطر او، اعمالی را انجام می‌داد و روپردازی سجده می‌کرد. و مناف، در موقع غم و اندوهش و در برآوردن و تأمین حاجاتش، پناهگاه او بود، بتی بود که با دستان خودش از چوب ساخته بود، اما از اهل

و عیال و اموالش محبوب‌تر بود و در تقdis و تزیین آن، اسراف‌ها می‌کرد که این، عادت او از زمان شناخت و درک دنیا بود و حتی عمر زندگی او از ۶۰ سال گذشته بود. وقتی که محمد ﷺ به پیامبری مبعوث شد، مصعب بن عمیر را به عنوان معلم و دعویگر به مدینه فرستاد واز قضا، سه فرزند عمرو بن

جموح به همراه مادرشان، مسلمان شدند بدون آنکه او مطلع باشد. فرزندانش به نزد پدرشان رفت و خبر دعویگر توحید را به او رساندند و قرآن را برای او قرائت نمودند و گفتند: ای پدر. مردم از او تبعیت می‌کنند آیا شما مایل به پیروی از نظریات او نیستید؟

(عمرو) گفت: تا وقتیکه با مناف مشورت نکنم و نظرش را جویا نشوم، کاری انجام نخواهم داد.

به طرف مناف رفت (و عادت آن‌ها اگر قصد صحبت با بت شان را داشتند اینگونه بود که در پشت آن و به حالت درماندگی می‌ایستادند و به زعم و گمان خویش، بت به آن‌ها، نظریاتش را الهام می‌کرد)

عمرو، که یکی از پاهایش از دیگری کوتاهتر بود، لنگ لنگان به طرف مناف رفت و در مقابل آن با تکیه بر پای سالمش با تعظیم و احترام، ایستاد و بر آن حمد و ثنا گفته و سپس گفت: ای مناف بدون شک از خبر مردی که از مکه آمده، مطلع هستید که به شما نظر سوء دارد و ما را از عبادت شما، منع می‌کند بنا بر این، بر ما نظر و مشورت خود را بیان فرمایید.... ولی مناف، جوابی به او نداد دوباره براو سخنانش را عرضه کرد ولی جوابی نشنید، عمرو گفت: شاید از این وضع ناراحت هستید و من چند روزی به شما چیزی نخواهم گفت تا قهر و غضب شما بکاهد، سپس آن را ترک کرده و خارج شد. شب که فرا رسید، فرزندان عمرو به نزد مناف آمده و آن را به چاهی که مملو از مردار و نجاست بود انداختند. موقع صبح که فرار رسید، طبق روال هر روز، عمرو جهت سلام و تحيّت، به اتاق مناف وارد شد و با صدای بلند فریاد زد. وای بر شما. چه کسی به خود جرأت داده و معبد واله ما را دست زده است، فرزندان او ساکت ماندند. بنا بر این، در حالتی ناراحت و پریشان، خارج شده و به جستجوی مناف پرداخت و آن را در حالی واژگون شده در چاه یافت و آن را خارج و تمیز کرده در مکانش قرار داد و به مناف گفت: اگر فردی را که چنین کاری با تو کرده است را شناسایی نمایم، اورا خوارو ذلیل و تنبیه خواهم نمود.

ودر شب دوم نیز، فرزندان عمرو، همان عمل دیشب را با مناف کردن و دوباره صبح همان شب، آن را از چاه درآورده و در مکانش گذاشت سپس

فرزندان عمرو، هر شب با مناف چنین کاری را می‌کردند و او صبح آن را از چاه بدبو و پُر از نجاست خارج می‌کرد وقتی که توان و طاقت عمرو سست و ضعیف شد، اول شب به نزد مناف رفت و گفت: وای برتوای مناف واز گردن مناف شمشیری را آویزان کرد و گفت: در برابر دشمنت از خود دفاع کن. وقتی که شب تاریک شد فرزندان جوان وبرومند او، مناف (بت) را حمل کرده و به سگی مرده بسته و در چاهی که پر از نجاست و بدبوی بود، انداختند، موقع صبح، پیرمرد (عمرو) به جستجوی مناف پرداخت و وقتی که آن را در آن حالت مشاهده نمود گفت: «ورب یبول الشعلبان برأسه لقد خابت من بالت عليه الشعالب» یعنی پروردگاری که روابه‌ها بر روی آن ادرار کنند خوار و ذلیل و پست است.

سپس به دین خداوند داخل شده و در میادین دین، ثابت قدم با صالحین مسابقه می‌داد. به او نگاه کن وقتی که مسلمین قصد خروج به میدان جنگ بدر را داشتند، فرزندان عمرو بخاطر کهنسالی و شدت لنگ پایش مانع او شدند، ولی او اصرار بر خروج داشت، بنابراین، جهت نگاه داشتن او از جنگ، از پیامبر ﷺ کمک گرفته و او را در مدینه نگه داشتند. وقتی که زمان جنگ احد فرا رسید، عمرو قصد خروج به جهاد را کرد، ولی فرزندانش دوباره مانع شدند، ولی او به نزد پیامبر ﷺ رفت و از قصد و نیتش دفاع نمود و گفت: «يا رسول الله ﷺ فرزندانم می‌خواهند که مانع خروج و همراهی من با شما شوند» پیامبر ﷺ فرمود: خداوند که تورا معذور گردانیده است دوباره گفت: يا رسول الله ﷺ: قسم به خداوند، امید به این دارم که با این پای لنگ و ناقصم، قدم به بهشت گذارم.

بنابراین، پیامبر ﷺ اجازه خروج به جهاد را داد و او اسلحه‌اش را گرفته و گفت: «اللَّهُمَّ ارْزُقْنِي الشَّهَادَةَ وَلَا تُرْدِنِ إِلَى أَهْلِي» یعنی پروردگارا، شهادت را بر من نصیب گردان و مرا (از میدان جنگ) به طرف خانواده‌ام بر نگرداش. هنگامی که به میدان جنگ رسیده و دو گروه (کفر و توحید) همدیگر را ملاقات نمودند و پهلوانان فریاد زده و تیرها انداخته شد، عمره، به طرف لشکر گمراهی حمله ور شد و جنگ با بت پرستان را از سر گرفت تا اینکه کافری، با ضربه شمشیر او را از پای درآورد که با این ضربه، شهادت بر او نوشته شد. او به همراه شهیدان دفن شده و همراه آن‌ها رهسپار منزلگاه ابدی شدند. و بعد از ۴۶ سال از جنگ اُحد، در زمان حکومت معاویه رض سیلی شدید بر قبور شهیدان سرازیر شده و قبر آن‌ها را پوشانید، بنابراین، قبر آن‌ها را منتقل نمودند، هنگامی که قبر عمره بن جمیح رض را حفر نمودند مشاهده کردند که او با بدنه نرم، که زمین از جسد او چیزی را نخورده بود و گویا اینکه او خوابیده باشد، سالم مانده بود.

(برادر و خواهرم) تأمل و فکر کن که چگونه خداوند، وقتی که به طرف حق برگشت او را عاقبت به خیر نمود، بلکه به این نکته نیز توجه کن که خداوند کرامت اورا قبل از آخرت، در این دنیا نشان داد، چون طبق فرامین (لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ) عمل نمود بود.

(لا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ): کلمه‌ای است که به سبب آن، آسمان و زمین بر پا شده‌اند و خداوند جمیع مخلوقات را به سبب آن خلق نمود و کلمه‌ای است که سبب دخول به بهشت است که به جهت آن بهشت و جهنم خلق شده و مخلوقات به دو قسم کافر و مومن و فاجر و نیکو تقسیم شده‌اند.

قدم بندگان مقابله پروردگار ثابت قدم خواهد ماند تا اینکه درباره دو چیز مورد سوال قرار خواهند گرفت.

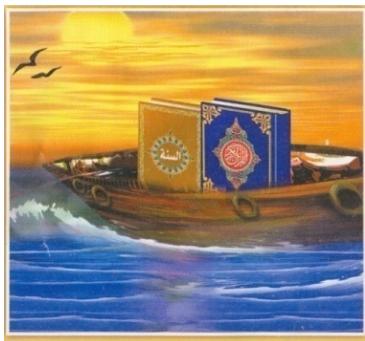
- ۱- چه چیزی را عبادت کردید؟
- ۲- به پیامبران در برابر دعوت آنها چه جوابی دادید؟

«کشتی نجات»

انسان‌های بسیاری هلاک شده و تا روز قیامت مستحق لعنت می‌شوند. چرا؟
چون که به توحید کامل نائل نشده‌اند.

ربّ و مالکِ تنها، خداوند است که هر انسانی می‌بایست فقط بر او توگل

نماید و تنها به سوی او رغبت داشته و
تنها از او خوف و ترس داشته باشد و اگر
خواست که سوگند یاد کند فقط با نام او
سوگند یاد می‌کند و نذر را خاص برای
خدا انجام می‌دهد و توبه و باز گشت او
نیز، فقط به سوی اوست. بنابراین،
توحیدِ کامل، مطالب بالاست و معنای

شهادت «لا إله إلا الله» نیز همین است و به همین دلیل، خداوند به هر کس
که شهادت (لا إله إلا الله) را کامل کند، آتش جهنم را بر او حرام کرده
است. به معاذ اللہ وقتی که بر پشت نبی ﷺ حرکت می‌کرد، نگاه کن که
پیامبر ﷺ ناگهان به او روکرده و فرمودند: ای معاذ: آیا می‌دانی که حق
خداوند بربندگان و حق بندگان برخداوند چیست؟ آن صحابی جلیل ﷺ
فرمودند که خدا و پیامبرش آگاه ترند. پیامبر ﷺ می‌فرمایند که: حق خداوند
بر بندگان این است که تنها او را عبادت نمایند و به او (در عبادت کردن)
شریکی قائل نشوند. و حق بندگان نیز این است که خداوند، به هر کسی که
شریکی برای او قائل نشود، عذاب ندهد. (بخاری و مسلم) و عبدالله بن

مسعود^{علیه السلام} از نبی^{صلی الله علیہ و آله و سلم} سوال نموده‌اند که «یا رسول الله» بزرگترین گناه و خطای در نزد خداوند چیست؟ وایشان در جواب فرموده‌اند: به خداوند، همتا و شریکی قائل شوی در حالی که او تو را آفریده است آری... خداوند، پیامبران را به جهت توحید و دعوت به یکتا پرستی فرستاده است و خداوند در این زمینه می‌فرمایند:

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ﴾ [التحل: ۳۶] یعنی اینکه «به میان هر امتی، پیامبری فرستادیم تا خداوند را عبادت کنید و از (عبادت) طاغوت اجتناب نمایید.» و طاغوت به هر چیزی که غیر از خداوند عبادت می‌شود گفته می‌شود، به مانند بت و سنگ یا قبر و درخت. و توحید مهمترین وظیفه پیامبران بوده است همچنان‌که باری تعالی می‌فرمایند:

﴿وَاسْأَلْ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ آلَّهِ يُعْبُدُونَ﴾ [الزخرف: ۴۵] یعنی (ای محمد^{صلی الله علیہ و آله و سلم}) «از پیامبرانی که قبل از شما آمده‌اند، بپرس که آیا به غیر از رحمن، معبودانی دیگر نیز قرار داده‌ایم تا عبادت کرده شوند» (استفهام انکاری است، یعنی هرگز چنین کاری را نکرده‌ایم) بلکه تمام خلائق، تنها به این دلیل آفریده شده‌اند تا خداوند را به یکتایی پرستش کنند. خداوند در این باره می‌فرمایند: **﴿وَمَا حَلَقْتُ الْجِنَّ وَالإِنْسَ إِلَّا لِيُعْبُدُونِ﴾** [الذاريات: ۵۶] یعنی جن و انسان را به این خاطر آفریدم تا فقط من را عبادت نمایند» و قبولی تمامی اعمال صالح نیز منوط و وابسته به توحید است. خداوند می‌فرمایند:

﴿وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحِيطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ [الأنعام: ۸۸] یعنی «اگر با شریک قرار دادن به خداوند، به توحید، اخلاق و نقصان وارد نمایند تمام اعمال آن‌ها پوج و باطل خواهد شد.

و هر کس توحید و یکتا پرستی را کامل نماید. نجات یافته است، همچنان که در حدیثی قدسی که امام ترمذی به آن درجه صحّت را داده‌اند، خداوند^{عَزَّوجَلَّ} می‌فرمایند: «ای فرزند آدم، اگر به اندازه‌های نزدیک به پری زمین، گناه و خطأ کرده باشی ولی با توحید و بدون شرک، من را ملاقات نمایی، من نیز با مغفرت و گذشتی به اندازه گناهانت، با تو ملاقات خواهم نمود» و حتی چون اهمیت توحید، بسی بزرگ و اساسی است، پیامبران نیز نسبت به از دست دادن آن در هراس بودند.

به پدر تمام موّحدین که بت را شکسته و داغون نمود و بانی و موسس بیت الله یعنی ابراهیم^{الْعَلِيُّ} نگاه کن که از خداوند مسئلت ودر خواست می‌نماید: و می‌گوید: ﴿وَاجْبُنِي وَبَنِي أَنْ يَعْبُدَ الْأَصْنَامَ﴾ [ابراهیم: ۳۵] یعنی پروردگارا من و فرزندانم را از عبادت بت‌ها، بر حذر و دور گردان. و وقتی که ابراهیم^{الْعَلِيُّ} در خوف از دست دادن و دوری از توحید باشد چه کسی بعد از او در امنیت خواهد بود؟

«شروع انحراف»

شریک قراردادن برای خداوند، برای اولین بار میان قوم نوح^{الْعَلِيُّ} رخ داد بنابراین، خداوند نوح را فرستاد تا آن‌ها را از شرک و غیر خداپرستی نهی نماید و هر کسی از او اطاعت کرده باشد و خداوند را یگانه قرار داده نجات یافت و هر کسی ببروی عمل شرکی اش اصرار نمود، خداوند او را با طوفان هلاک نمود و مردم بعد از نوح، مدت زمانی بر توحید و یکتا پرستی بودند و بعد ابلیس، دوباره شرک را بین بندگان خداوند، رواج داد و خداوند نیز پیامبران بشارت دهنده و ترساننده را می‌فرستاد تا اینکه خداوند محمد^{صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ} را

به پیامبری مبعوث کرد و او نیز به توحید فراخوانده و با مشرکین جهاد نمود و بت‌ها را شکست.

امّت او نیز بر روی توحید و یکتا پرستی، سیر می‌کرد تا اینکه شرک به درون امّت او به سبب تعظیم اولیاء و صالحین، برگشت و گنبدها و بنایها بر قبور آن‌ها، ایجاد شد و استغاثه (طلب رفع مشقت) و قربانی کردن و نذر و طلب حاجات برای آن‌ها صرف می‌شد.

و کسانی که اعمال مذکور را انجام می‌دادند، اعمال خود را توسل و تقرّب (بوسیله صالحین) به خداوند می‌پنداشتند و ادّعا می‌کردند که محبت داشتن به آن‌ها و تعظیم قبورشان، آن‌ها را به خداوند نزدیک خواهد کرد، در حالی که فراموش کردند که این ادّعا، حجت و دلیل مشرکان اول بود که آن‌ها نیز می‌گفتنند: ﴿مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقْرِبُونَا إِلَى اللَّهِ رُلْفَى﴾ [الزمّر: ۳] یعنی «ما (معبودان زمینی) را به این نیت عبادت می‌کنیم تا آن‌ها ما را به خداوند نزدیک نمایند» و تعجب برانگیزترین مسأله، این است که وقتی عمل شرکی

آن‌ها را انکار می‌کنیم می‌گویند که ما موّحد و اهل توحید هستیم و بر پروردگارمان بندگی و عبادت می‌نماییم و گمان می‌کنند که معنای توحید، صرف اقرار، بوجود خداوند و لایق بودن او به عبادت است. در حالی که این مفهومی قاصر و کوتاه از توحید است. (اگر توحید طبق گفته آقایان می‌بود) می‌باشد ابوجهل وابولهب نیز اهل توحید باشند، چون آن‌ها هم معتقد بودند که معبد اعظم که مستحق عبادت

است، تنها خداوند است ولی به آن‌ها، مشرک گفته شد چون بنابرظن و گمان خود، بت‌ها (که مجسمه افراد صالح و دین دار و اولیاء بودند) آن‌ها را به خداوند نزدیک نموده و در نزد خداوند به نفع آن‌ها شفاعت خواهند کرد.

«قصه»

بیهقی با سند حسن روایت می‌کند که: «هنگامی که پیامبر ﷺ دعوت خود را بین مردم اظهار نمود، کفار قریش تصمیم گرفتند تا مردم را از اطراف او پراکنده نمایند، بنابراین، لقب ساحر، کاهن (فالگیر) و مجنون را به پیامبر ﷺ نسبت دادند، ولی با این وجود، مشاهده می‌کردند که اطرافیان پیامبر نه تنها کمتر نمی‌شدند بلکه افزایش می‌یافتدند. بنابراین، رویکرد و راه حلی دیگر را مدد نظر قرار دادند و آن اینکه خواستند پیامبر ﷺ را با مال دنیا

بفریبند، به همین سبب یکی از بزرگانشان (حسین بن منذر الخزاعی) را فرستادند و حسین نیز پس از وارد شدن به او گفت: ای محمد، جماعت و گروه و هماهنگی ما را پراکنده نمودی

و.... (یعنی جملاتی در این مضمون ایراد کرد) و در پایان سخنانش گفت: اگر خواهان مال هستی، شما را ثروتمندترین مردم قرار خواهیم داد، و اگر خواهان ازدواج هستید، زیباترین زنان را بر تو جفت خواهیم کرد و اگر خواهان پادشاهی و آقایی هستی. شما را فرمانروای خودمان قرار خواهیم داد و کلا مش را با این مضمون ادامه داد، در حالی که بر پیامبر ﷺ سکوت مطلق حاکم بود. وقتی که کلام او به انتهای رسید، پیامبر ﷺ به او گفت: ای پدر عمران آیا از سخنانت فارغ شدی؟ گفت: البته، پیامبر فرمود: به آنچه که از تو سوال خواهم کرد، جواب ده.

س: ای پدر عمران: چند معبد را پرستش می‌کنی؟ گفت: ۷ اله (۶) معبد در زمین و دیگری در آسمان). پیامبر فرمود: اگر مالت هلاک شود و اگر باران نبارد و قحطی و گرسنگی باشد از کدامیک از معبدهای طلب مدد و یاری می‌کنی؟ (در جواب تمام سوالات) گفت: از معبدی در خواست کمک خواهم کرد که در آسمان است. پیامبر ﷺ دوباره به او فرمود: هرگاه از این معبدت کمک و یاری می‌خواهی، تمام معبدانت به تو اجابت می‌کنند یا اینکه او به تنها ای اجابت می‌کند؟ حصین گفت: نه، او به تنها ای اجابت می‌کند.

پیامبر ﷺ به او فرمود: «تنها او در مقابل فریادت، اجابت می‌کند و تنها او به تو نعمت می‌دهد، ولی تو در شکر گذاری به او شریک قرار می‌دهی یا اینکه می‌ترسی که آن‌ها (معبدان زمینی) اگر تنها از خداوند مددو یاری بخواهی، بر خداوند وبر ضد تو قهر و غلبه نمایند؟ حصین گفت: خیر، آن‌ها نخواهند توانست، برخداوند قهر و غلبه نمایند. پیامبر ﷺ فرمود: ای حصین، تسلیم (توحید الهی) شو برتو کلماتی را تعلیم خواهم داد که خداوند با آن کلمات، به تو فایده و نفع خواهد رساند» الحدیث

«حقیقت»

بله، آن‌ها لات و عزی را عبادت می‌کردند ولی می‌پنداشتند که این‌ها معبدان کوچکی هستند که مردم را به معبد اعظم (خداوند) نزدیک خواهند کرد و انواع واقسام عبادات را صرف این‌ها می‌کردند، تا معبدهای زمینی در نزد خداوند به نفع آن‌ها شفاعت نمایند، بنابراین، می‌گفتند: **﴿مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقْرِبُونَا إِلَى اللَّهِ رُلْفِي﴾** [الزم: ۳].

یعنی «ما (معبدان زمینی) را به این نیت عبادت می‌کنیم تا آن‌ها ما را به خداوند نزدیک نمایند» و اعتقاد داشتند که خداوند، خالق و رازق وزنده کننده و می‌راننده است. خداوند در این زمینه می‌فرمایند: **﴿وَلِئِنْ سَأَلْتُهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ﴾** [لقمان: ۲۵] یعنی: اگر ای محمد ﷺ «از مشرکین سوال نمایی که چه کسی آسمان‌ها و زمین را خلق کرده است؟ جمیع آن‌ها خواهند گفت: الله»

در صحیح بخاری و مسلم و دیگر منابع حديث، از أبی هریره رض روایت می‌شود که پیامبر ﷺ لشکر اندکی را به طرف نجد فرستاد تا از ماحول مدینه مطلع شوند و در حالی که لشکریان بر روی سواره‌هایشان، در حال حرکت بودند، به مردی برخوردند که سلاحش را از گردن آویزان کرده و احرام پوشیده بود و تلبیه می‌گفت: (لَبِيكَ اللَّهُمَّ لَبِيكَ لَا شَرِيكَ لَكَ الا شَرِيكًا هو لك تملکه و ماملك). می‌گفت: که پروردگارا، بر تو شریکی نیست، به غیر از شریکی که مالکش هستی ولی او مالک تو نیست؛ و تکرار می‌کرد. اصحاب به او رو آوردند و گفتند که مقصدت کجاست؟ او خبر داد که می‌خواهم به مکه بروم. وقتی که از اوضاع واحوالش جستجو کردند، فهمیدند که از دیار مسیلمه کذاب (کسی که ادعای نبوت کرد) است. بنابراین، او را دستگیر کرده و به مدینه نزد پیامبر آوردند تا درباره او حکمی صادر نماید. وقتی که

پیامبر ﷺ اورا دید، رو به اصحاب کرده و گفت: می‌دانید چه کسی را اسیر کرده‌اید؟ او ثمامه، سید و سرور طایفه بنی حنیفه می‌باشد. سپس گفت: او را به ستونی از ستون‌های مسجد ببندید و اکرام و احترام در حق او روا دارید.

پیامبر به منزلش رفته و طعام و خوراکی تهیه کرده و به او فرستاد و دستور داد تا به سواره ثمامه نیز رسیدگی شود. (بعد از مدتی). پیامبر ﷺ رو به ثمامه کرده و گفت: ای ثمامه چه برداشت کرده‌ای و آیا نتیجه‌ای به تو حاصل شد؟ او گفت: ای محمد ﷺ اگر من را بکشی، قوم من انتقام خونم را خواهند گرفت و اگر بر من اکرام و احترام رواداری، بر تو نیز (از طرف ما) اکرام خواهد شد و اگر خواهان مال هستی هر چه که می‌خواهی از من طلب نما. پیامبر ﷺ او را ترک نمود و فردا، دوباره گفت: ای ثمامه چه برداشت کرده‌ای؟ ولی او نیز جملات قبلی‌اش را تکرار نمود. بنابراین، پیامبر ﷺ او را به همان حالت ترک کرد. فردا دوباره سوال سابق را از او نمود ولی جواب او نیز تکراری بود. پیامبر ﷺ وقتی که مشاهده کرد او با این که نماز مسلمین را دیده و به سخنان آن‌ها نیز گوش فرا داده بود ولی هیچ‌گونه رغبت و تمایلی به اسلام از خود نشان نداده بود، دستور آزادی‌اش را صادر کرد. واصحاب نیز اورا آزاد کرده و سواره‌اش را به او تحويل دادند.

ثمامه به آبی که نزدیک مسجد بود، رفت و عمل غسل را انجام داده و وارد مسجد شد و گفت: «اشهد أن لا إله إلا الله و أن محمداً رسول الله» قسم به خداوند که ای محمد ﷺ بروی زمین چهره‌ای و دینی و سرزمینی تنفر آمیزتر از چهره و دین و سرزمینت، در نزد من وجود نداشت، ولی اکنون محبوب‌ترین چهره، چهره تو و محبوب‌ترین دین، دین تو و محبوب‌ترین

سرزمین، سرزمین توست، سپس گفت: ای محمد ﷺ من در حالی که قصد عمره داشتم لشکریانت مرا دستگیر نمودند، حالا چه باید بکنم؟ پیامبر ﷺ به او بشارت و مژده خیر را داد و دستور داد که به مکه برود و عمره نماید. او نیز به مکه که مقر سران شرک و دشمنان نبی ﷺ رفت و تلبیه توحید را سر می‌داد و می‌گفت: «لَبِيكَ اللَّهُمَّ لَبِيكَ لَبِيكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبِيكَ لَكَ الْحَمْدُ وَالنِّعْمَةُ لَكَ وَالْمُلْكُ لَا شَرِيكَ لَكَ»

بله، او مسلمان شد و گفت: لَبِيكَ لَا شَرِيكَ لَكَ... پس قبری به همراه خداوند عبادت کرده نمی‌شود و برای بتی نماز و سجده کرده نمی‌شود. داخل مکه شد و بزرگان قریش نیز با خبر شده و به طرف او روی آوردند و به تلبیه‌اش گوش فرا دادند که می‌گفت: لَبِيكَ لَا شَرِيكَ لَكَ لَبِيكَ لَا شَرِيكَ لَكَ.

شخصی به او گفت: آیا صائبی^۱ شده‌ای؟ ثمامه گفت: خیر ولی به همراه محمد ﷺ مسلمان شده‌ام. قصد اذیت او را کردند و او فریاد زد و گفت: به خدا قسم، از طرف یمامه، دانه‌ای گندم، بدون اجازه محمد ﷺ به طرف شما نخواهد گذاشت و با اینگونه تهدیدات جان خود را از معرض خطر نجات داد بله. آن‌ها خداوند را بیشتر از معبدان زمینی شان، تعظیم می‌کردند. (برادرم) به من بگو: بین شرک ابی جهل وابی لهب و بین شرک کسی که امروزه در کنار قبر قربانی می‌کند یا برای صاحب قبر سجده و طواف می‌کند یا اینکه در مشهد فلان ولی حاضر شده و خود را ذلیل و متواضع و شکسته می‌گرددند واز صاحب قبر طلب حاجات و گشایش غم و اندوه را می‌کند واز استخوان‌هایی پوسیده شفاء مریضی را و برگشت مسافری را می‌طلبد، چه تفاوتی وجود دارد.

۱- به شخصی که از راه دین آبا واجدادی برگردد، گفته می‌شد.

چقدر عجیب است، خداوند نیز می فرماید: ﴿إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ عِبَادُ أَمْثَالِكُمْ فَادْعُوهُمْ فَلَيُسْتَحِبُّوا لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ [الأعراف: ۱۹۴] یعنی: «کسانی را که به غیر از خداوند (هر چه وهر کسی که باشد) می خوانید (وطلب حاجات می کنید) بندگانی هستند مانند شما. (اگر به درستی عقیده خود اصرار می ورزید) آن ها را بخوانید و آن ها هم به شما اجابت کنند، اگر راست می گویید».

اعمال شرکی، از جمله قربانی و طوف و... که در نزد قبرها انجام می شود، از بزرگترین خطاهای و لغوش ها است... بله، فاحش تر از زنا و نوشیدن خمر و قتل و نافرمانی از والدین است و خداوند نیز می فرماید: ﴿إِنَّ اللَّهَ لَا
يَغْفِرُ أَنْ يُشْرِكَ بِهِ وَيَعْفُرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكُ بِاللَّهِ فَقَدِ
أَفْتَرَى إِثْمًا عَظِيمًا﴾ [النساء: ۴۸] یعنی خداوند شرک را نمی بخشد و به غیر از آن هر خطای را به هر شخصی که بخواهد می بخشد بله، در حالی که خداوند ممکن است زانی و قاتل و جنایت کار را مورد گذشت و مغفرت قرار دهد، ولی گذشت، شامل حال مشرک نخواهد شد در صحیح بخاری و مسلم از نبی ﷺ روایت می شود که: زنی زناکار از قوم بنی اسرائیل در صحراء می گشت، از قضا، سگی را مشاهده کرد که در روزی گرم، از شدت عطش و تشنگی، زبانش را بیرون آورده و اطراف چاهی دور می زند تا آب بنوشد ولی قادر نبود، هنگامی که این زن که بیشتر اوقات معصیت، خداوند را کرده بود و به فواحش و منکرات، مرتکب شده و مال حرام را خورده بود، سگ را به این حالت مشاهده نمود، کفشهش را بیرون آورده و به روسای اش بست و با این عمل از چاه، آب کشیده و به سگ نوشانید و خداوند نیز به همان خاطر از تمام گناهانش گذشت.

الله اکبر... خداوند او را مغفرت کرد؟ چرا؟ آیا شبها نماز خوانده و روزها روزه می‌گرفت؟ آیا در راه خدا شهید شده بود؟ هرگز. او به سگ تشنه‌ای آب خورانید، خداوند او را مغفرت کرد. و او مرتکب فواحش می‌شد ولی صاحب قبری و اولیاء را شریک خداوند قرار نمی‌داد و انسان و سنگ و درختی را تعظیم نمی‌کرد، پس مغفرت الهی شامل حال او شد.(مغفرت و گذشت خداوند، چقدر به گناهان نزدیک است و چقدر از مشرکین دور و بعید).

«قصه»

بعضی از انسان‌ها از کثرت زنا و شرابخواری مضطرب و نگران می‌شوند و در همان حال مشاهده می‌نماید که انسان‌های زیادی، به دیوارهای قبرها چسبیده و اطراف آن طواف می‌کنند و انواع عبادات را صرف صاحبان قبور می‌نمایند، ولی از این پیشامدها هیچ‌گونه تأثیری و اضطرابی بر آن‌ها پیش نمی‌آید. در حالی که زنا و شرابخوری، گرچه از گناهان کبیره به شمار می‌آیند وارتکاب آن‌ها، از دایره اسلام خارج نمی‌سازد ولی انجام یکی از عبادت‌ها به غیر از خداوند، مسلمان را از دایره اسلام خارج می‌سازد.

و به همین دلیل علماء ربانی، تدریس عقیده را قبل از تمام دروس، در اولویت قرار می‌دهند. یکی از بزرگان علم، کتابی درباب عقیده تألیف نموده و آن را به شاگردانش، شرح و تفصیل می‌نمود و مسائلش را بر آن‌ها تکرار می‌کرد.

روزی، شاگردانش به او گفتند: استاد. ما می‌خواهیم که درس مان را به موضوعات دیگری از قبیل قصص، سیرت و تاریخ ... تغییر دهید، و استاد نیز گفته بود که (ان شاء الله) در این باره تجدید نظر خواهد کرد.

فردای آن روز، استاد ناراحت و پریشان بر کلاس درس حاضر شد و شاگردان نیز دلیل ناراحتی او را جویا شدند و او گفت: شنیدم که مردی در ده مجاور در منزل مسکونی جدیدش، سکنی گزیده و به جهت جلوگیری از

تعرّض جن وبا این نیت که رضایت جن حاصل شود جلوی درب منزلش، خروسی را قربانی کرده است و شخصی را فرستاده‌ام تا در این باره، تحقیق و تجسس نماید. از قضا، شاگردان، از شنیدن این موضوع آن چنان که لازم است متأثر نشدند و تنها در حق آن مرد دعای خیر نمودند و سکوت کردند. و فردای آن روز، استاد گفت: از موضوع و خبر دیروز تحقیق را کامل نمودم و او به نیت کسب رضایت جن قربانی نکرده بود، بلکه با مادرش عمل فاحش زنا را انجام داده بود، شاگردان با استماع این گزارش، سخت برآشته شده و به او ناسزا گفتند و خواهان نصیحت و عقوبت و تنبیه او شدند و بگو مگوی آن‌ها که نشان از متأثر شدن بود، بالا گرفت.

استاد گفت: واکنش شما امری عجیب و غریب است، اینگونه وبا این شدت، عمل شخصی را که مرتکب عمل فاحش و گناه کبیره شده بود ولی گناه او، او را از دایره اسلام خارج نمی‌کرد، انکار می‌کنید ولی عمل شخصی که به از غیراز خداوند، قربانی می‌کند و عبادت‌ها را صرف غیرالله می‌کند واز دایره اسلام خارج می‌شود را انکار نمی‌کنید. شاگردان سکوت نمودند، استاد نیز به یکی از آن‌ها اشاره نموده و گفت: بلند شو و کتاب توحید را بیاور تا دوباره آن را برایتان شرح نمایم.

بله. شرک بزرگترین گناهان و خطاهای است. و خداوند هرگز آن را مورد

مغفرت خود قرار نمی‌دهد، خداوند در این زمینه می‌فرماید: ﴿إِنَّ الشَّرُكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ﴾ [لقمان: ۱۳] یعنی «شرک ظلم بزرگی است» و بهشت نیز برای مشرکین حرام است و آن‌ها جاودانه در دوزخ خواهند ماند و خداوند در این زمینه نیز می‌فرماید: ﴿إِنَّهُ مَنْ يُشْرِكُ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنصَارٍ﴾ [المائدۀ: ۷۲] «مسلمًا هر کس به خدا شرک ورزد، بی‌تردید خدا بهشت را بر او حرام کند، و جایگاهش آتش است، و برای

ستمکاران هیچ یاوری نیست.» یعنی: هر کسی، عمل شرکی را مرتكب شود، این عمل او، تمام نماز و روزه و حج و جهاد و صدقات و... را فاسد و باطل می‌نماید و خداوند می‌فرماید: ﴿وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيْحَبَطَ عَمَلُكَ وَلَا تُكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ [الزمر: ۶۵] «یعنی؛ ای محمد ﷺ به تو و به پیامبران قبل از تو وحی و سفارش شده اگر عمل شرکی را (فرض) مبتلا شوی، تمام اعمال (صالحهات) باطل و پوچ شده و در آخرت از زیانکاران خواهی شد».

«صورت‌های گوناگون شرک»

بعضی از انواع شرک، مرتکب آن را از دین خارج نموده و او را اگر بدون توبه بمیرد جاودانه در دوزخ نگه میدارد، به مانند ندای غیر خداوند و انجام قربانی و نذور برای غیر الله از جمله قبور و جن و شیاطین و ترس از مردگان یا جن و شیاطین که به او ضرر خواهند رساند یا او را مريض خواهند کرد.

و اميداوری از غیر خدا، در مواردی که به غیر از خداوند، کسی قادر به انجام آن نخواهد بود مانند گشایش غم و ناراحتی و برآوردن نیازها و... که در عصر حاضر در نزد قبور و مقامات انجام می‌شود.

«حكم زیارت قبور»

زيارت قبور، اگر به نيت پند گرفتن و دعا در حق مردگان باشد برای مردان جایز است، همچنان که پیامبر ﷺ فرموده‌اند:

«زورو القبور فانها تذكركم الآخرة» يعني قبرها را زیارت نمایید چون آخرت را به یاد شما خواهند انداخت واما زیارت قبور برای زنان ممنوع و نامشروع است چون پیامبر ﷺ زنانی را که به زیارت قبور می‌روند، لعن ونفرین نموده است وبا زیارت آن‌ها، فتنه‌هایی (که برای عموم و خصوص واضح است) بر پا می‌شود. اما اگر زیارت قبور به نيت، طلب نیاز از مردگان و درخواست گشایش و فرج مشکلات و قربانی برای آن‌ها ویا به نيت تبرّک و متبرّک بودن آن‌ها و نذر برای آن‌ها باشد، شرک اکبر است (ومرتکب آن از

دایرہ اسلام خارج می شود) و تفاوتی ندارد که قبر زیارت شده قبر نبی یا ولی یا صالحی باشد. چون تمام این ها انسان هایی هستند که نفع و ضرر رساندن در مالکیت آن ها نیست و خداوند نیز به محبوب ترین مخلوقاتش یعنی محمد ﷺ می فرماید: «قُلْ لَا أَمْلِكُ لِتَقْسِيْنِ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا» [الأعراف: ۱۸۸] «بگو که مالکیت نفع و ضرر رساندن به نفس خود را نیز دارا نمی باشم» و از این نوع شرک محسوب می شوند، آنچه که جاهلان در نزد قبر نبی ﷺ و حسین و بدی و جیلانی و (امام رضا) و ... انجام می دهند. و اگر زیارت قبور به نیت نماز خواندن و قرائت قرآن، در آنجا باشد بدعث و ضلالت و گمراهی است. بنابراین، مشروعیت زیارت قبور فقط به نیت پند گرفتن و دعا در حق میت، است.

(در عصر حاضر و در زمان شکوفایی علم و فهم) تعجب آور است که مسلمانی به نزد قبری می رود و گشايش غم و اندوهش را از آن ها طلب می نماید. از مردگان می خواهد که دعاها را اجابت نمایند با این که میدانند مردگان استخوان هایی پوسیده هستند که نمی توانند، خود را از مشقات خلاص دهند.

و بسیاری از قبور نیز، بر روی آن ها بنایی ساخته شده و دارای خدمه و نگاهبانی هستند که اظهار تقوا و خدا پرستی می کنند و برای مردم دروغ ها باfte، آن ها را به طرف شرک اکبر، راهنمایی و ارشاد می کنند.

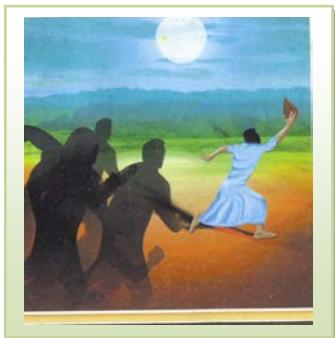
(اخیراً آقای چمران معاون بقاع و اماكن متبرکه در سازمان اوقاف ایران با کلی خوشحالی تصریح کرده که درآمد امامزاده‌ها در سال ۸۴ نسبت به سال ۸۳ ۸۳ رشد بسیار خوبی داشته است چنان‌چه این درآمد از ۲۷ میلیارد تومان به ۳۷ میلیارد تومان رسیده است. به عبارتی ساده تر صنعت امامزاده سازی که صنعتی پر رونق در ایران به شمار می‌آید به وجود آمده است).
مطلوب مذکور عین واقعیت است که نتیجه گیری در این مورد را به خوانندگان عزیز و می‌گذاریم. «متترجم»

«نارگیلی را عبادت می‌کنند!»

من به تمام کسانی که حاجاتشان را از مردگان طلب می‌نمایند، می‌گوییم:
این مردگانی که شما درکنار قبورهایشان گریه می‌کنید و از شفاعت آن‌ها
امیدوارید،

﴿قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكُمْ إِذْ تَدْعُونَ ﴾۷۶﴿ أُولَئِنَّفَعُونَكُمْ أُولَئِنَّصُرُونَ ﴾۷۷﴾
[الشعراء: ۷۳-۷۲] آیا هنگامی که آن‌ها را صدا زده و طلب می‌نمایید، (سخنان)
شما را می‌شنوند، یا اینکه به شما نفع و ضررمی رسانند؟
قسم به خداوند که آن‌ها نمی‌شنوند و نفعی نمی‌رسانند و نیز نمی‌توانند
سبب ذلت و خواری و ضرر و زیان شوند.

چه زیباست. اقدام نوجوانی که ۱۳ بهار زندگی اش را سپری کرده بود به
همراه پدرش عازم هندوستان شد، سرزمینی که به نسبت وسعت زیادش
برخوردار از معبدهای باطل زیادی از جمله
حیوان و گیاه و جامدات و بشر و ستارگان
است. این نوجوان، وارد عبادتگاهی شد و دید
که مردم میوه درخت نارگیل را با رسم کردن
چشم و بینی و دهان عبادت می‌نمایند و
بحور و طعام و شراب را تقدیم آن می‌نمایند.
و دید که آن‌ها در مقابل آن سجده می‌نمایند،
وقتی که آن‌ها سجده کردند، نوجوان به طرف نارگیل رفته و ناگهان آن را
ربوده و با خود برد. هنگامی که از سجده بلند شدند، معبد خود را نیافتند
واطرافشان را جستجو کردند مشاهده کردند که نوجوان، معبد آن‌ها را

ربوده و در حال فرار است، بنابراین، سجده شان را قطع کردند و به دنبال او دویدند. وقتی که او از مردم دور شد، برمیین نشست و نارگیل را شکسته و آب آن را نوشید و برمیین انداخت، مردم با مشاهده‌ی صحنه شکسته شدن معبدشان، فریاد برآورده و نوجوان را شکنجه داده و به نزد قاضی برداشتند. قاضی به او گفت: تو همان کسی هستی که معبد را شکسته است؟ نوجوان گفت: خیر من نارگیلی را شکستم. قاضی گفت: ولی آن معبد این مردم است. نوجوان گفت: آیا روزی، نارگیلی را شکسته و آن را خورده‌اید؟ قاضی گفت: بله، نوجوان گفت: بنابراین، چه تفاوتی بین اقدام من و شما وجود دارد؟ قاضی متحیر مانده و سکوت نمود و به مردم نظر افکند و دید که آن‌ها خواهان جواب هستند. (به یکباره) مردم گفتند که این صاحب دو چشم و دهان است نوجوان به آن‌ها فریاد زده و گفت: آیا حرف می‌زنند. گفتند: خیر. آیا قادر به شنیدن است، گفتند: خیر پس چگونه و چرا آن‌ها را عبادت می‌کنید؟

﴿فَبِهِتَ الَّذِي كَفَرَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ﴾ [البقرة: ٢٥٨]
 «پس آنکه کافر شده بود، متحیر و مبهوت شد. و خدا گروه ستم گر را هدایت نمی‌کند»

آن‌ها مبهوت ماندند و خداوند ظالمین را هدایت نمی‌کند.
 قاضی به مردم، نظری افکند و برای جلوگیری از قصد سوء آن‌ها نسبت به این نوجوان اورا عقوبت و تنبیه کرده و ۱۵۰ روپیه جریمه نمود.
 آن‌هایی که به قبور تعلق خاطر دارند، تنها به تعظیم مردگان و درخواست حاجات از آن‌ها اکتفا نمی‌کنند، بلکه اموال خود را صرف تزیین و ساختن بنا بر روی آن می‌نمایند و قبّه‌ها و بناء‌هایی که بر روی قبور ساخته می‌شوند، به دو نوع تقسیم می‌شوند.

۱- قبه‌هایی که ببروی قبور جمیع مسلمین ساخته می‌شوند، به طوری که مرتفع و در وسط قبورند.

۲- قبه‌هایی ببروی قبور گذاشته می‌شود که این قبور، به عنوان مساجد قرار داده شده‌اند و گاه‌آیین قبور در قبله‌ی مسجد یا در پشت آن و یا در دو طرف جانبی آن قرار می‌گیرند.

در حالی که پیامبر ﷺ از آن نهی نمود و فرمود: «اللَّهُمَّ لَا تَجْعَلْ قَبْرِي وَثَنَا يَعْبُدُ لَعْنَ اللَّهِ قَوْمًا أَتَخْذِنُوا قَبْرَ أَنْبِيَائِمُسَاجِدٍ» یعنی: «پروردگارا قبر مرا بتی قرار نده که عبادت شود و لعنت و نفرین خداوند بر قومی باشد که قبور انبیاء شان را مسجد قرار می‌دهند.»

و در حالی که این قبه در قبر شریف او و دیگر قبور، قرار داده شده است.

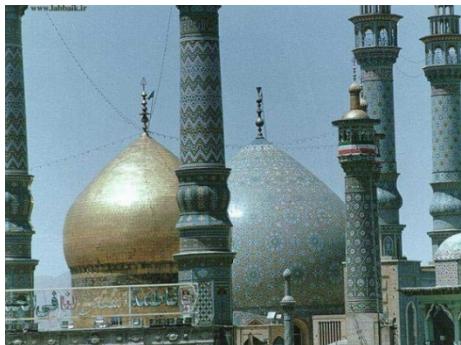
و از علیؑ نیز روایت می‌شود که ایشان به ابی الهیاج فرموده‌اند: «آیا من شما را به اقدام عملی نفرستم که پیامبر ﷺ مرا به همان خاطر فرستاد؟ اگر مجسمه و هیکلی یافته آن را داغون نما و اگر قبری مرتفع و بلند یافته آن را هم سطح زمین گردان.» (مسلم) و پیامبر ﷺ از گچ کاری قبور و نشستن بر روی آن‌ها و ساختن بنا و نوشتن بر روی آن نهی نموده و بر کسانیکه قبور را مساجد گردانیده و چراغانی می‌نمایند لعنه و نفرین فرستاده است.

(لعنه و نفرین پیامبر در حدیث مذکور متوجه کسانی است که در نزد قبور مساجدی بنا می‌کنند تا در این مساجد فقط: خداوند را عبادت کرده و نمازهای روزانه را ادا نمایند: بنابر این اوضاع و شان کسانی که مردگان را می‌پرستند چگونه خواهند بود. «متترجم» و در عصر صحابه و تابعین و تبع تابعین، از این نوع موارد، ببروی قبر نبی ﷺ و غیره، چیزی وجود نداشته است).

«واقعیتی دردناک»

در مصر، قریب ۶۰۰۰ قبر و بارگاه اولیاء در شهرها و روستاهای آن پراکنده است و آن‌ها مراکز برگزاری جشن تولد از طرف مریدین و دوستداران آن‌هاست به طوری که روزی از سال، خالی از جشن تولد نیستند و بلکه اگر روستایی از وجود قبری برخوردار نباشد، آن روستا را بی‌برکت می‌شمارند. و قبور به دو قسم صغیر و کبری، به اعتبار مشهور بودن صاحب قبور و بزرگی و کوچکی بنای آن تقسیم می‌شوند. به گونه‌ای که

اعتبارات مذکور در میزان زیارت کنندگان تأثیر بسزایی دارد. از جمله قبور بزرگ و مشهور در مصر، بارگاه حسین و سیده زینب و عایشه و سکینه و نفیسه و بارگاه امام شافعی و لیث بن سعد به شمار می‌روند و اضافه بر

این‌ها، بارگاه بدوى در طنطا و دسوقی در دسوق و شاذلی در روستای حمیشره و قبر مزعوم حسین که مردم به طرف آن‌ها حج کرده و نذر و قربانی و طواف را انجام داده و طلب شفای مریض و... را از او می‌نمایند، بارگاه سید بدوى که در طول سال، مراسمی برای آن‌ها برگزار می‌کنند که مشابهت حج اکبر که مردم از داخل و خارج کشور از سنی و شیعه، به طرف آن سرازیر می‌شوند، دارد و نیز بارگاه جلال الدین رومی که ببروی قبر او

صلاحیت ادیان سه گانه (مسلمین، یهود و نصاری) نوشته شده و آن را قطب اعظم می‌پنداشند، وجود دارند.

اما در شام، محققین ذکر کردند که در سوریه قریب به ۱۹۴ بارگاه وجود دارد و از میان این‌ها ۴۴ بارگاه مشهورترند و بیشتر از ۲۷ قبر به صحابه نسبت داده می‌شود. و در دمشق بارگاهی منسوب به سریحی بن زکریا^{العلیله} که در مسجد اموی واقع شده است و در جنب مسجد قبر صلاح الدین ایوبی و عمادالدین زنگی و قبوری دیگر که مردم به آن‌ها متولّ شده و زیارت می‌کنند وجود دارد. و همچنین در سوریه بارگاه محیی الدین بن عربی مولف کتاب «فصوص الحكم» که شخصی گمراه و فاجر است، وجود دارد. در ترکیه: بیشتر از ۴۸۱ مسجد جامع وجود دارد که خالی از قبر نیستند، که مشهورترین آن‌ها مسجد جامعی است که قبر منسوب به ابی ایوب انصاری^{صلی اللہ علیہ وسالم} در استانبول، در آن موجود است.

در هند: بیشتر از ۱۵۰ بارگاه مشهور وجود دارد که مردم به آن‌ها زیارت می‌کنند.

در عراق: تنها در بغداد، بیشتر از ۱۵۰ مسجد جامع وجود دارد و کمتر مسجد جامعی یافت می‌شود که در آن قبری موجود نباشد. در موصل، بیشتر از ۷۶ مسجد جامع یافت می‌شود که در همه آن‌ها، قبری وجود دارد و این‌ها اضافه بر قبوری هستند که در مساجد و غیره پراکنده‌اند. (انحرافات عصریه، ۲۸۹، ۲۹۴، ۲۹۵) و در هند: قبر شیخ بهاءالدین ذکریا الملتانی به زیارتگاهی بدیل شده است، که انواع عبادات، از جمله سجود و نذور و... در آنجا انجام می‌شود. و در پاکستان: بارگاه شیخ علی الھجوڑی در لاھور که از بزرگترین قبور می‌باشد، و تعجب برانگیزترین نکته فتنه و گمراهی است که مردم به سبب قبور اشخاص، دچار آن می‌شوند، در حالی که اکثر آن‌ها، حقیقت نداشته و از سند قطعی مبنی بر بودن بارگاه شخص مورد نظر،

برخوردار نیستند. همانگونه که قبری منسوب به امام حسین در قاهره و دیگری در عسقلان وجود دارند که انواع عبادات از جمله نذور و قربانی و طلب حاجات و طواف در هر یک از آن‌ها به نام حسین^{علیه السلام} انجام می‌شود و در دامنه کوه جوشن غربی شهر «حلب» نیز بارگاه منسوب به سرحسین^{علیه السلام} و مکان‌های دیگری (در دمشق، حنانه (بین نجف و کوفه) و در مدینه نزد قبر مادرش فاطمه^{علیها السلام} و در نجف در کنار قبر منسوب به پدرش علی^{علیه السلام} و در کربلا، که گفته می‌شود، سرش به بدنش بازگردانده شده) وجود دارد که می‌گویند قبر حسین ویا عضوی از بدنش، در آنجاست. (مگر یک نفر می‌تواند چند تا قبر داشته باشد). («متترجم»)

اما سیده زینب دختر علی^{علیه السلام} در مدینه فوت کرده و در بقیع دفن شده است، ولی اهل تشیع قبری را در دمشق به او نسبت داده‌اند (که از سندي برخوردار نیست) و نیز قبور زیادی منسوب به او در قاهره وجود دارد، در حالی که کتب تاریخ هرگز بیان نکرده‌اند که ایشان در زمان حیات و مرگ به مصر منتقل شده باشند. و اهل اسکندریه در مصر عقیده‌ای جازم و قاطع دارند که (ابودرداء) دربارگاهی منسوب به ایشان، در شهرشان مدفون است و آنچه که در نزد علماء قطیعت یافته، آن است که ایشان در اسکندریه مدفون نیستند. واينگونه است قبر سیده رقیه دختر نبی^{علیه السلام} در قاهره، که همسر خلیفه فاطمی (آمر بحکم الله) آن را بنا کرده‌اند و نیز آرامگاه سیده سکینه دختر حسین بن علی^{علیه السلام}. واژ مشهورترین قبور، بارگاهی است که به علی^{علیه السلام} در نجف عراق، نسبت داده شده است و در حالی که آن قبری مکذوب و خلاف واقع است چون ایشان در قصر امارت در کوفه مدفون است. در بصره، بارگاه عبدالرحمن بن عوف^{علیه السلام} موجود است، در حالی که ایشان در مدینه دارفانی را وداع گفته و در بقیع مدفون است. در «حلب» آرامگاهی منسوب

به جابر بن عبد الله وجود دارد، در حالی که او در مدینه فوت کرده است. و نیز مردم در شام، قبری را به ام کلتوم و رقیه دو دختر رسول الله نسبت می‌دهند در حالی که آن دو با عثمان ازدواج کرده و در مدینه مدفون هستند که فوت آن‌ها در زمان حیات پیامبر اتفاق افتاده است که ایشان آن دو را در بقیع دفن کرده‌اند.

«کشف مقام و جایگاه شیخ برکات»

(برادرم و خواهرم) نگاه کن که چگونه شیطان ذهن و فهم مردم را به بازی گرفته است به گونه‌ای که حتی آن‌ها را از عبادت مالک زمین و آسمان‌ها به تعظیم مردگان و بلکه به تعظیم خاک و استخوان‌ها کشانده است. مسأله (عبادت غیر خداوند) از شایع شدن خبر «نفع رساندن و شفاعت کردن مردگان بر زیارت کنندگان آن‌ها، نشأت می‌گیرد، تا اینکه قصه‌های دروغ کرامات مردگان،

میان مردم پراکنده شده و تبدیل به حقیقت می‌شود. سپس صور گوناگون شرک مانند طواف و درخواست حاجات از مرد ه و... در نزد قبور انجام می‌شود همچنان‌که نمونه‌هایی از آن‌ها در مبحث پیشین ذکرگردید و

تفاوتو ندارد که نسبت قبر، به مرده‌ای، صحیح یا دروغ باشد. (مطلوب مذکور) قصه ضریح شیخ برکات را به خاطرم می‌اندازد، قصه‌ای که بین دو جوان به نام‌های عادل و سعید که از دانشگاه فارغ التحصیل شده و موظف به تدریس در روستایی که در آن تعظیم قبور و انجام عبادات برای غیر خدا رواج دارد، واقع می‌شود. عادل و سعید در راه مدرسه و سوار بر اتوبوس، مشغول صحبت بودند که ناگهان مردی گدا و سائل و سبک عقل و سالخورده و ژولیده موی که آب دهانش را به آستینش می‌مالید، تهدید کنان

از پله‌های اتوبوس وارد شد و تهدید می‌کرد که چون مستجاب الدعا است، دعای بد کرده و اتوبوس آن‌ها واژگون خواهد شد. و چون سعید در خانواده‌ای که از کرامات اولیاء و قصه‌ی پهلوانان تأثیر می‌گرفت رشد کرده بود، مضطرب و پریشان شده از عادل تقاضا نمود تا قبل از اینکه اتوبوس، واژگون شود، سریعاً مقداری پول به او اعطای نماید، چون به زعم سعید گدای مذکور (عبدالکریم ابوشطّه) از درویشان پر برکت و مستجاب الدعا، به شمار می‌رود، عادل تعجب کرده و گفت: آری، اهل سنت و جماعت کرامات اولیاء را تصدیق می‌نمایند ولی آن از انسان‌های صالح و متقدی که اعمالشان را مخفیانه و به جهت کسب رضایت خداوند انجام می‌دهند، صادر می‌شود، نه از اشخاصی امثال این دیوانگان و بینوایان که به واسطه دینشان، روزگار می‌گذرانند. سعید فریاد زد و گفت: این حرف را نزن، چون از اعمال خارق العاده که از دست او جاری می‌شود، بزرگ و کوچک آگاه است و درباره آن سخن می‌گویند و به زودی خواهی دید که او از اتوبوس پیاده خواهد شد، و با پای پیاده و زودتر از ما به روستا خواهد رسید، بله این کرامتی است آیا کرامات را انکار می‌کنی؟ عادل: من مطلقاً و به کلی، کرامات را انکار نمی‌کنم، چون خداوند، قادر است هر یک از بندگانش را که بخواهد، اکرام نماید ولی اینکه کرامات طعام و شراب ما باشد این که ما این بندگان و مردگان را در خلق کردن و امر نمودن و تصرف و دگرگونی در جهان، شریک خداوند قرار دهیم، به گونه‌ای که از غصب آن‌ها، در خوف و ترس باشیم، هرگز قبول ندارم.

سعید: یعنی تو قبول نداری که «شیخ احمد ابوسرود» از عرفات به استانبول آمده و کباب کوبیده را در نزد اهلش خورده و شبانه به عرفات رفته است؟

عادل: خداوند، عقل و فهم تو را شکوفا سازد، آیا این است، آنچه که در دانشگاه آموختی؟

سعید: مرا به مسخره گرفته‌ای؟

عادل: من تو را به مسخره نگرفته‌ام ولی این نکته را که نباید کلام عوام و خرافات آن‌ها، کلامی محکم و غیر قابل نقد باشد، قبول ندارم. سعید: کرامات مذکور را تنها انسان‌های عام و بی‌سواد، روایت نمی‌کنند بلکه بزرگان مشایخ از اصحاب قبور و ضرائح، کرامات زیادی را نقل می‌کنند.

عادل: بسیار خوب اگر من با دلایل قاطع ثابت نمایم که تمام مقام و ضرائح و قبور، دروغ و بی‌اصل است و اینکه اکثر قبور، حقیقت نداشته و قبری و دفن کرده شده‌ای و انسان صالحی وجود ندارد و آن‌ها چیزی جز شایعه‌ها و دروغ بافی‌هایی نیست که بین مردم رواج یافته است، (چه خواهی گفت؟)

سعید بلند شده و تکرار می‌کرد. پناه بر خدا پناه بر خدا.

آن دو مدتی با هم سکوت کردند و اتوبوس آن‌ها را به ساختمان‌هایی که در ورودی روستا بود، رسانید. عادل به سعید نگاهی انداخته و گفت: آیا در بین این منازل قبر و آرامگاه یکی از اولیاء و صالحین یافت می‌شود؟

سعید: نه چون دفن کردن مردهای در میان راه و منازل، عقلانی نیست.

عادل: نظر تو درباره اینکه ما وجود قبری قدیمی را که کهنه شده و نشانه‌های آن از بین رفته‌اند را بین مردم شایع کنیم. نوشتارهایی درباب کرامات آن و اجابت دعا در نزد آن نوشته و شایع نماییم چیست؟ و ببینیم که آیا مردم آن را تصدیق می‌نمایند یا خیر؟ و من قطعاً می‌دانم که مردم، آن را جدی تلقی کرده و در سال آینده، گنبد و بنایی برروی آن خواهند ساخت و از او طلب حاجات خواهند کرد، در حالی که آن چیزی جز خاک نیست و اگر آن را حفر نمایند چیزی نخواهند یافت.

سعید: این افکار را از خودت دور کن. آیا می‌پنداری که مردم تا این اندازه نادان و بی‌خرد باشند؟

عادل: بسیار خوب اگر تو با من همکاری کنی، ضرری عائد تو نخواهد بود، یا اینکه تو از وقوع نتیجه دلخواه، می‌ترسی؟

سعید: من ترسی ندارم ولی راضی و قانع به انجام آن نیستم.

عادل: بسیار خوب با اینکه کاملاً موافق نیستی، نظر تو درباره اینکه اسم شیخ برکات را بر آن بگنجانیم، چیست؟

سعید: خوب است، هر گونه که تو خواهی.

عادل و سعید تصمیم گرفتند تا این شایعه را با روشی آرام و خونسردانه بین همکاران مدرس خود در مدرسه و در سلمانی‌ها آرایشگاه‌ها که بهترین وسیله اشاعه اخبار است، پراکنده نمایند.

هنگامی که به روستا رسیدند واژ اتوبوس پیاده شدند، مستقیماً به سلمانی آقا سليم رفته و درباره اولیاء و صالحین و اینکه یکی از اولیاء که دارای ارزش و مکانت در نزد خداست و طلب کنندگان حاجات از آن‌ها کم هستند واژ چندین سال قبل مدفون است با آقا سليم، گفتگو کردند آرایشگر مکان قبر را از آنان جویا شد و عادل و سعید خبر دادند که مکان قبر در ورودی روستا و میان منازل است.

آرایشگر گفت: الحمد لله که ما را با وجود یکی از اولیاء در روستایمان، اکرام و احترام نمود و من این را از سالیان قبل، آرزو می‌کردم مگر عقلانی است که روستاهای مجاور از جمله (الجیده وام الكوساء) برخوردار از دهها اولیاء باشند و ما محروم از یک قبر انسان صالحی باشیم؟

عادل گفت: ای حاج سليم شیخ برکات از بزرگان اولیاء و برخوردار از مکانت و منزلت در نزد خداوند است.

آرایشگر فریاد زد: تو این همه معلومات از شیخ برکات داشتی و سکوت کرده بودی؟ سپس، خبر در روستا به مانند انتشار آتش در خرم، منتشر شد. مردم روستا به جهت اینکه درباره شیخ برکات، به کثرت، صحبت کرده بودند حتی او را در خواب می‌دیدند و کار به جایی رسید که در مجالس خودشان درباره قد او واز بزرگی عمامه‌اش و کرامات بی‌شمارش، سخن‌ها می‌گفتند. و در مدرسه نیز، هرگاه صحبتی می‌شد، درباره شیخ برکات بود. هنگامی که سخن از حدش فراتر رفت، عادل نتوانست صبر پیشه کند و فریاد زد، ای عاقلان این خرافات را ترک نمایید، مدرسین همگی یکصدا گفتند: خرافات. یعنی اینکه شیخ برکات وجود ندارد و خرافات است!!! سعید: بله. قطعاً وجود ندارد و خبرها درباره قبر او، حقیقت نداشته و چیزی جز شایعه و دروغ نیست و شیخ و ولی و آرامگاهی وجود ندارد و چیزی جز خاک برروی خاک نیست.

مدرسین همگی به جوش آمده و گفتند: ای مرد: این چه حرفی است که می‌زنید و چگونه جرأت می‌کنید درباره شیخ برکات اینگونه سخن بگویید. شیخ برکات، همان شخصی است که چشمۀ غربی در روستا، با دستان او جوشید. سعید از زیادی فریاد آنان مضطرب و پریشان شده و گفت: اختیار عقل خود را به دیگران ندهید، شما خود عاقل و معلم هستید و نباید شما، هریار که احدی درباره قبر و آرامگاه سخن گفت و یا با بازی و دسیسه شیطان آنچه که در خواب می‌بینید، را تصدیق نمایید. در این هنگام، مدیر مدرسه، وارد بحث شد و گفت: ولی صفات شیخ برکات موجود است، مگر نخوانده‌ای که مجله

(روزنامه) دیشب درباره این واقعه چه نوشته است؟ سعید تعجب کرده و گفت: حتی روزنامه مگر چه نوشته است؟ مدیر گفت: با تیتر (کشف مقام

و

آرمگاه شیخ برکات)، می‌گوید: «شیخ برکات در سال ۱۱۰۰ هجری تولد یافته واز نسل و سلاله خالدبن ولید^{رض} می‌باشد و علماء زیادی، افتخار شاگردی او را دارند و به همراه لشکر ترک، در میدان جنگ با صلیبی‌ها، شرکت کرده بود و در زمانی که قتال و جنگ با صلیبی‌ها شدت گرفته است، با دهانش فوت کرده که از اثر آن باد شدیدی ایجاد شده و سپاه صلیبی‌ها را به مسافت ۱۰۰ متر در هوا پراکنده نموده است و تمام آن‌ها آغشته به خونشان به زمین افتاده‌اند سعید گفت: ماشاء الله از کجا این روزنامه، چنین معلومات دقیقی درباره شیخ برکات، جمع نموده است. مدیر گفت: این‌ها حقایقی است که توسط تاریخ ثابت شده است. این‌ها را از منزل پدرش که نیاورده است. سعید گفت: ولی مطالب مذکور صرف ادعایی است که اثبات آن، محتاج به دلیل است، بنابراین، هر کس ادعایی داشته باشد، می‌بایست شاهدی در اثبات آن داشته باشد و بر من و برتو، لازم است که درباره صحّت هر ادعایی، تحقیق و تفحّص نماییم و در غیر اینصورت، هر کس، موافق با خواسته‌اش ادعایی خواهد داشت. سپس سعید ببروی آن‌ها فریاد زده و گفت: ای جماعت با صراحة تمام می‌گوییم که: مقام شیخ برکات، چیزی جز شایعه و دروغ بافته شده نیست که آن را من و استاد عادل، ساخته و پراکنده نمودیم تا بوسیله آن جهالت و عدم تحقیق مردم در مقابل هر ادعایی را، ثابت نماییم و این هم، استاد عادل که در مقابل شما نشسته اگر می‌خواهید، می‌توانید از او درباره صحّت و سقم سخنانم، جویا شوید. آن‌ها متوجه عادل شده و گفتند: او هم به مانند تو ای سعید مردی خواهان بحث و جدل است و در مقابل هر قضیه‌ای طلب دلیل می‌کند و

کینه توز اولیاء و صالحین می‌باشد. هر چند شما (ای سعید و عادل) چنین ادعایی دارید، ولی ما ایمان داریم که شیخ برکات (قدس الله سره) از زمانه آباء و اجداد موجود بوده و دنیا نیز هرگز از اولیاء و صالحین و قبور و آرامگاه آن‌ها، خالی نخواهد شد، ما به خداوند، از گمراه شدن، پناه می‌بریم. عادل و سعید، سکوت کردند و در این هنگام زنگ کلاس زده و اساتید به جهت تدریس، وارد کلاس‌هایشان شدند و سعید نیز از آنچه که مشاهده کرده بود، غمگین و ناراحت شده و با خود حرف می‌زد: شیخ برکات کرامات آیا معقول است که اینگونه باشد. آیا ممکن است که تمام این‌ها خطاً کرده باشند و مجله به دروغ چیزی گفته باشد؟ بسیار بعید است که اینگونه باشد چون مشایخ و بزرگان، دیروز در مجلسی جمع شده و جشن و کنفرانس در شخصیت شیخ برکات، برگزار کردند ولی قضیه شیخ برکات را که عادل اختراع کرد. آیا ممکن است که جهالت و کم عقلی مردم، تا به این حد رسیده باشد؟ غیر ممکن است غیر ممکن و اینگونه افکار جدیدی به ذهن سعید، خطور می‌کرد شاید، عادل وجود شیخ برکات را از قبل می‌دانست و با این کار می‌خواست خود را، اختراع کننده آن، جا بزند. سعید در این باره، تفکر نمود ولی به خداوند از شر شیطان پناه برد تا این فکر را از ذهن او خارج کند ولی موفق نشد. در روز بعد، بحث و مناقشه در این باره، طبق روال مذکور انجام گرفت و سال تحصیلی نیز، روبه اتمام بود و اینگونه بحث و جدل، با شروع تعطیلات تابستانی و رهسپار شدن هر یک از اساتید به شهرشان، خاتمه یافت. در سال تحصیلی آینده، عادل و سعید سوار اتوبوس شده و به مقصد روستا و مدرسه قبلی، حرکت کردند و عادل با اینکه خود، مخترع قضیه شیخ برکات بود ولی موضوع را به کلی فراموش کرده بود. به هنگام رسیدن آن‌ها به ورودی روستا، وحشت زده شدند، چون بناء و ساختمان زیبایی که مرتفع بود، ببروی، قبر و مقام شیخ برکات، احداث و در

جنب آن مسجد بزرگ وسیعی با هنر معماری ترکی، ساخته شده بود عادل
تبسمی کرد و دانست که مردم، چگونه بیچارگانی ساده لوح و احساساتی اند
و شیطان توانسته بود به راحتی، میان آنها شرک را انتشار دهد و رو به سعید
کرد تا او نیز در تبسم، شریک او شود. ولی، سعید را غرق در دعاها یش یافت
و بلکه او به طرف راننده، داد زد و خواهان توقف اتوبوس از او شد و سپس
دستانش را بالا برده و سوره فاتحه را جهت بخشش به روح شیخ برکات،
قرائت نمود.

«درآن جا چه افعالی را انجام می‌دهند؟»

اکثر قبوری‌ها در حالی که گوسفند و گاو و قهوه و چای و غیره را با خود حمل کرده‌اند به نزد قبور می‌روند تا این اموال را جهت تقرب به صاحب قبر تقدیم کنند و گاهای حیوانات را به جهت حصول تقرّب به ولی یا شیخ، قربانی می‌کنند و گاهای به قبر طواف کرده و از خاک آن به اندام خود می‌مالند و بر طرف کردن حاجات و گشایش غم و اندوهشان را از آنان طلب می‌کنند و گاهای آنان را در حالی می‌یابی که با نام مردگان قسم یاد می‌کنند، هر گاه فردی از آن‌ها بخواهد به خاطر چیزی قسم و سوگند یاد کند اگر او با نام الله قسم بخورد از او قبول نمی‌کنند اما اگر با نام یکی از اولیاء قسم بخورد از او قبول کرده شده و ادعاییش تصدیق می‌شود گاهای نهایت امر به جایی رسیده که بعضی از آن‌ها حج کردن به سوی قبور را جزئی از شریعت قرار داده و برای تکمیل آن، مناسک و عباداتی ترتیب داده‌اند و حتی کتاب‌هایی در این مورد با نام مناسک حج مشهدها نگاشته شده است که بدینوسیله قبور را به بیت الله تشبیه نموده‌اند.

(بعضی از بظاهر مسلمین رفتن به زیارت قبور را بر حج بیت الله الحرام ترجیح می‌دهند و بعضی حج را برتر از زیارت قبور می‌پنداشند ولی می‌گویند که اگر شما قبر فلان شیخ را دو یا سه بار زیارت کنی معادل و برابر با ثواب یک حج خواهد بود که امثال اینگونه نظریات در نزد تشیع راضی بکثرت یافت می‌شود که بعنوان مثال، خمینی در کتاب «کشف الاسرار» می‌گوید: (شیخ طویسی از ابو عامر واعظ اهل حجاز) روایت می‌کند که می‌گوید: من به نزد امام صادق رفتم و از او پرسیدم ثواب و اجر کسی که قبر امیر المؤمنین

علی ﷺ را زیارت کرده و بر روی آن بنا سازد چقدر است؟ امام صادق گفت: ای ابا عامر پدرم از جدش حسین بن علی روایت می‌کند که پیامبر ﷺ به علی گفته است "قبور ائمه جزئی از زمین پاک بهشت است و هر کس بر روی قبورشان بنا درست کند و به زیارت آن رود به مانند کسی است که با سلیمان ﷺ در ساخت بیت المقدس همکاری کرده است و هر کس قبر شما را زیارت کند ثواب ۷۰ حج به غیر از حج اسلام عائد او شده و خطاهای گناهانش بخشوذه شده و به مانند کسی خواهد شد که مادرش او را فوراً و بی‌درنگ به دنیا آورده است. (عبارت مذکور از اصل، اینگونه ریک است)

«متترجم»

بله، این مبالغه و زیاده روی است که از جانب اینان درباره بدعت و شرك انجام گرفته است تا جاییکه درباره زیارت قبور، آدابی وضع شده است که مثلاً می‌بایست، زیارت کنندگان کفش‌های خودشان را به هنگام زیارت به نیت احترام به صاحب قبردر آورند و خادم ضریح متولی منظم کردن صفوف زیارت کنندگان می‌شود تا بدین گونه با نظمی خاص به دور آن طواف شود به مانند طوافی که مسلمین به دور کعبه انجام می‌دهند و بعضی از زیارت کنندگان با برداشتن از خاک قبر و بعضی با گذاشتن دست بر روی مانع و دیوار آهنه که به دور قبر کشیده شده است و با مالیدن آن به اندام خود به گمان خویش از آن متبرک می‌شوند اگر وارد ضریح شوی، عبادتی را خواهی دید که به غیر الله انجام می‌شود و تو را به تعجب و ادار خواهد کرد، بعضی‌ها مرده را به فریاد می‌خوانند و از آن کمک و یاری جسته و در دعا و یاری خواهی اصرارها می‌ورزند زنی را می‌یابی که طفل خود را بالا برده و در حالی که صاحب قبر را در حالت امیدواری برکت از او، در حق طفل صغیرش خطاب قرار می‌دهد و بعضی‌ها را می‌یابی که در حالت استقبال به قبر سجده می‌کنند اضافه بر این‌ها نذورهایی را به نزد این قبه‌ها تقدیم می‌کنند، بعضی

از مردم به نزد قبور، روزها و ماهها را به اعتکاف می‌نشینند تا شفاء مریضی را وقضاء حاجاتی را از مرده التماس کنند و گاهای غرفه‌هایی با نام غرفه‌های انتظار به همین هدف ساخته شده است.

Photo: Abdollah Salmanzadeh

FARS NEWS AGENCY

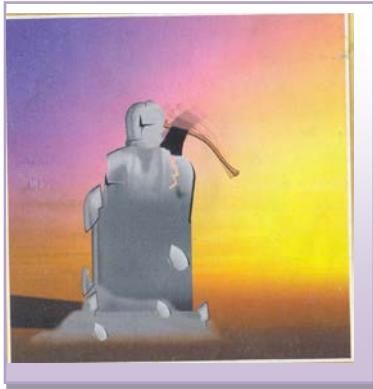
بنابراین، مردگان و صاحبان قبور به معبدانی تبدیل شده‌اند که به غیر از الله عبادت می‌شوند در حالی که خداوند راضی نیست که به همراه او پیامبری و یا فرشته‌ای عبادت کرده شود پس چگونه خواهد بود که غیر از این‌ها عبادت کرده شود.

«قلبشان شبیه همدیگر است»

اشخاصی که در قبرها گذاشته شده‌اند، قادر به نفع و ضرر رساندن به خود نیستند چه برسد به اینکه بخواهند، به دیگران نفع و ضرر برسانند. تا چه اندازه حال تعظیم کنندگان قبور و خوف داشتن از آن‌ها، به حال طائفه «ثقیف» نزدیک است که مسلمان شده بودند ولی از بتی که در نزد آن‌ها بود، خوف و ترس داشتند در حالی که بت، مجسمه‌ای بیش نبوده و نمی‌توانست نفع و ضرر برساند.

موسی بن عقبه می‌گوید: «زمانی که اسلام، میان مردم جای پایی باز کرد، قبایل مختلف، نمایندگان خود را جهت اعلان مسلمانی خود، به نزد پیامبر ﷺ می‌فرستادند، بنابراین، جماعتی بالغ بر ۱۰ نفر از قبیله ثقیف به نزد پیامبر ﷺ آمدند و پیامبر ﷺ نیز، آنان را به مسجد داخل نمود تا قرآن بشنوند. هنگامی که خواستند، اسلام آوردن خود را اعلام نمایند، به همدیگر نگاهی انداختند و به یاد بتی که آن را عبادت می‌کردند، افتادند و به آن نام «الربه» را نهاده بودند از پیامبر ﷺ درباره حکم ربا و زنا و شراب، سوال نمودند و پیامبر ﷺ نیز، همه این‌ها را بر آن‌ها حرام نمود و آن‌ها نیز اطاعت نمودند و سپس درباره «الربه» سوال کردند که وظیفه این‌ها در قبال آن چه می‌باشد؟ پیامبر ﷺ نیز گفت: که منهدمش کنید. گفتند: هرگز، اگر بداند که می‌خواهی سرنگونش کنی، اطرافیانش را خواهد کشت. عمر ﷺ گفت: وای بر شما: تا چه اندازه شما نادان هستید، آن چیزی جزسنگ نیست، گفتند: ما به نزد شما نیامده‌ایم ای پسر خطاب.

سپس گفتند که ای پیامبر، انهدام آن را خودتان عهده دار شوید، ما هرگز نخواهیم توانست آن را از بین بریم. پیامبر ﷺ فرمودند: شخصی را جهت انهدام آن به سوی شما خواهم فرستاد و آن‌ها نیز رخصت برگشت خواستند و در میان قوم خود، به دعوت اسلام مشغول شدند و در حالی که آن‌ها مسلمان شده بودند ولی در قلب آن‌ها ترس و خوف از جانب بت وجود داشت. خالد بن ولید و مغیره بن شعبه به همراه گروهی از اصحاب رهسپار قوم ثقیف شدند تا بت

را منهم گردانند و مردان وزنان و کودکان به تماشای آن در حالتی ترسان و مضطرب جمع شدند و باور داشتند که بت منهم نشده و حتی هرگز را که دست به آن بزند، خواهد کشت. مغیره بن شعبه تبر را برداشته و به طرف بت و در حالی که به یارانش می‌گفت: شما را به جهت عملکرد ثقیف خواهم خنداند، حرکت کرد و آن را با تبر زده و با لگد به آن کوبید و خود بر زمین افتاد. مردم فریاد زدند، چون گمان کردند که بت اورا کشته است، سپس به خالد بن ولید و همراهانش گفتند: هر کس از شما که می‌خواهد، نزدیک بت شود. به هنگامی که مغیره، خوشحالی آن‌ها را دید، بلند شده و گفت: قسم به خداوند ای جماعت ثقیف این بت، پست و ذلیل و فاقد قدرت است و چیزی جز منگار ماسه نیست. پس به عبادت خداوند روی آورید و او سپس مجسمه را در هم شکست و اصحاب نیز برروی آن سوار شده و سنگ به سنگ آن را منهم کردند. در عصر حاضر نیز اگر جمیع قبورهای مرتفع شده و بر رویشان قبه‌ها ساخته شده را موحدی در هم شکند آیا صاحب قبر قادر به انتقام گیری خواهد بود؟ مترجم

«چگونگی پیدایش شرک»

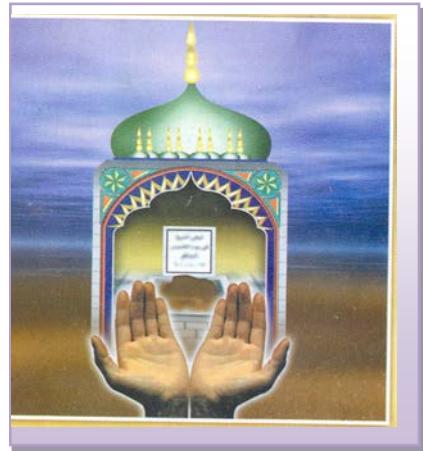
اگر در چگونگی پیدایش شرک ببروی زمین فکربکتی خواهی یافت که سبب آن، چیزی جز غلو و افراط گری در حق صالحین و رفع بیش از حد منزلت آنان نیست. در قوم نوح^{علیهم السلام} مردم، انسان‌هایی موحد بودند و خداوند را بدون قرار دادن شریکی برای او، عبادت می‌نمودند و ببروی زمین، هیچ‌گونه عمل شرکی وجود نداشت. ودر میان آن‌ها، افرادی صالح و نیکوکار به نام‌های (ود، سواع، یغوث، یعوق، نسر) می‌زیستند و عبادت و بندگی خدا را کرده، و به مردم، دینشان را تعلیم می‌دادند. به هنگام مرگ آن‌ها، مردم، محزون و ناراحت شدند و گفتند: آنانی که ما را به عبادت بیشتر و اطاعت از خداوند، امر می‌نمودند، از میان ما رفتند. شیطان، آن‌ها را وسوسه کرده و گفت: اگر صورت آن‌ها را به شکل مجسمه‌هایی درآورید و در مساجد تان، نصب کنید، با رویت آن‌ها، برای انجام عبادت با نشاط، خواهید شد. آن‌ها از راهنمایی شیطان، اطاعت نموده و بت‌ها و مجسمه آن‌ها را رمزی برای یادآوری عبادت و اعمال صالحه قرار دادند. ادوار متمامی، روال امور به اینگونه بود که آن‌ها با دیدن مجسمه‌ها به یاد انجام عبادت می‌افتدند و سال‌ها به این منوال گذشت. سال‌ها گذشت و این نسل از دنیا رهسپار شدند و فرزندان آن‌ها، که تعظیم مجسمه‌ها از طرف پدرانشان را دیده بودند، تماثیل و هیاکل را تعظیم و احترام می‌نمودند. سپس قوم و طایفه‌ای دیگر بعد از آن‌ها به منصه ظهور آمد وابلیس آن‌ها را خطاب قرار داده و گفت: «پدران و اجداد شما که قبل از شما زندگی می‌کردند، این مجسمه‌ها را عبادت می‌کردند و در هنگام بروز قحطی و نیاز به آن‌ها رجوع می‌کردند،

پس شما نیز آنان را عبادت کنید. آن‌ها نیز فریب خورده به عبادت مجسمه‌ها (با طلب حاجات و واسطه قرار دادن آنان بین خویش و خداوند) پرداختند، تا اینکه خداوند، نوح^{الصلی اللہ علیہ و آله و سلم} را به سوی آن‌ها فرستاد و او نیز در طول ۹۵۰ سال به توحید و یگانه پرستی دعوت کرد، ولی به غیر از تعداد اندکی به او ایمان نیاوردن، بنابراین، غصب خداوند آنان را فرا گرفت و با طوفان هلاک شدند. این واقعه، عین همان چیزی است که در میان قوم نوح^{الصلی اللہ علیہ و آله و سلم} پدید آمد اما چگونه شرک و غیر از خدا را پرستیدن در میان قوم ابراهیم^{الصلی اللہ علیہ و آله و سلم} پدیدار شد، آن‌ها ستارگان را عبادت کرده و حق تصرف در جهان را به آن‌ها قائل می‌شدند و معتقد بودند که ستارگان غم و ناراحتی‌ها را از میان برده و خواسته‌ها را برآورده می‌سازند و نیز اعتقاد داشتند که ستارگان، واسطه‌هایی بین خداوند و مخلوقاتش هستند و حق تصرف و دگرگونی در دنیا به آن‌ها داده شده است. بنابراین، شروع به ساخت و ساز مجسمه‌هایی به شکل ستارگان پرداختند. پدر ابراهیم^{الصلی اللہ علیہ و آله و سلم} بت و مجسمه‌هایی ساخته و جهت فروش به فرزندانش می‌داد و ابراهیم را نیز ملزم به فروش و عرضه بت‌ها می‌نمود و ابراهیم نیز بین مردم فریاد می‌زد: «چه کسی می‌خواهد آنچه را که نمی‌تواند ضرر وزیان و فایده‌ای برساند، بخرد» برادرانش با فروش بت‌ها به نزد پدر برمی‌گشتند ولی ابراهیم در حالی که هیچ کدام را نفروخته بود، بر می‌گشت. سپس او پدر و خویشان را به ترک بت‌ها، فراخواند ولی آن‌ها دعوتش را نپذیرفتند او نیز بت‌های آنان را شکست و ویران نمود و آن‌ها نیز قصد سوزاندن ابراهیم را کردند ولی خداوند او را از آتش رهانید.

«وارثین شرک»

این حال قوم نوح و ابراهیم علیهم السلام است و در عصر حاضر، قبوریین (کسانی که به صدور نفع و ضرر از قبور معتقدند) را خطاب قرار داده و می‌گوییم چگونه ارتباط میان شما و قبور و آرامگاهها برای اولین بار شروع شد و چگونه آن‌ها منتهی به شرک شدند؟ ارتباط آن‌ها با تقدیس و بزرگنمایی اشخاص صالح و متقی شروع شد. و مستحب بودن زیارت اماکن مذکور (در نزد قبوریین) از این نکته منشأ می‌گیرد و زیارت قبور در نزد

آن‌ها به جهت یادآوری مرگ و آخرت نیست، بلکه به جهت یادآوری همان انسان صالح و متقی و لمس و بوسه به قبر انجام می‌شود و دعا و خواستن از خداوند در نزد آن‌ها را نزدیک به اجابت می‌پندارند. و عقیده و اعتقادی مذموم و خلاف شریعت در نزد قبور یین وجود دارد و آن اینکه،

آن‌ها می‌پندارند، دعا و طلب حاجات از خداوند از طرف شخصی که آلوده به گناه و معصیت است بطور مستقیم ازاو جایز نیست، بنابراین، مردگان صالح و متقی را صاحب مقام و جاه و نفوذ در نزد خداوند می‌پندارند و آن‌ها را به عنوان واسطه و وسیله برای اجابت دعاها یشان قرار می‌دهند. سپس شیطان در قلوب زیارت کنندگان، الهام کرده و می‌گوید: هر گاه قبور مردگان (از

طرف مردم) اکرام و احترام کرده می‌شوند، خداوند به آن‌ها قدرت تصرف و دگرگونی را می‌دهد، بنابراین، زائر درون نفس خود شروع به تعظیم مرده و ترسیدن و امیدوار بودن ازاو می‌کند و بعد از آن مستقیماً از او طلب برآوردن حاجات و نیازهایش می‌کند و قبه و گنبد و بنایی روی قبر آن ساخته و چراغانی کرده. و پرده‌هایی آویزان می‌کنند و شروع به بوسه زدن ولمس کردن آن و حج کردن به سوی آن‌ها و انجام قربانی و با ساختن کرامات و قصه‌های دروغین، به تعظیم و بزرگنمایی آن‌ها می‌پردازند و می‌گویند که فلان زن، از فلان شیخ مرده، طلب شوهر کرد و به او شوهر داده شده و یا دیگری طالب فرزند بود واو به مقصودش رسید و اخباری اینگونه، ودر اماكن مختلف فریاد بر می‌آورند که هر کس ضریحه و آرامگاه مردگان را زیارت نماید، به مقصدهش رسیده و حاجاتش برآورده می‌شود. حتی از یکی از تجار پرسیده شد که: چرا در مقابل مشتری‌ها با نام قبور مردگان صالح، قسم یاد می‌کنید و چرا با نام خداوند قسم نمی‌خورید؟ او در جواب می‌گوید: کسانی که از ما خواهان یادکردن قسم هستند، با قسم خوردن ما با نام خداوند راضی نمی‌شوند و می‌باشد برای قانع کردن آن‌ها، قسم با نام اولیاء و صالحین یاد کرده شود. (برادر و خواهرم) بنگر بحال چنین انسان‌هایی که تعظیم و احترام آنان نسبت به قبور تا چه اندازه از تعظیم خداوند فراتر رفته است. تا چه اندازه حالت چنین کسانی به آنچه که ابورجاء العطاردی رض روایت می‌کند. نزدیک است او می‌گوید: «در زمان جاهلیت بت و مجسمه و سنگ‌ها و درختان گوناگونی را عبادت می‌کردیم، به اینگونه که اگر یکی از ما، سنگی را عبادت می‌کرد اگر سنگی صاف‌تر از آن می‌یافت سنگ‌های قبلی را دور اندخته و دیگری را عبادت می‌کرد، هرگاه سنگی نمی‌یافتیم خاک جمع کرده و گوسفند را برروی آن دوشیده و طواف می‌کردیم. روزی به نیت سفر به همراهی معبدمان خارج شدیم آن سنگی که در خورجین

گذاشته بودیم و هرگاه آتشی جهت پخت و پز طعام، روشن می‌کردیم و سنگ سومی را نمی‌یافتیم، معبدان (سنگ) را به زیر دیگ قرار می‌دادیم روزی در مکانی اطراف کرده و سنگ را از خورجین درآوردیم و به هنگامی که قصد حرکت و کوچ از آنجا نمودیم فردی فریاد زد که پروردگار تان گم شده و آن را جستجو کنید و سوار بر شتر شده در پی آن گشتم که در این احوال فردی فریاد زد که من آن را یافتم و به میان قوم خود برگشتم که دیدم آن‌ها به سجده کردن به آن مشغولند و شتری را در نزد آن، قربانی کردیم» ما از جاهلیت بعد از اسلام بیشتر از جاهلیت قبل از اسلام متعجبیم قسم به خداوند، فرق میان فردی که سنگ را عبادت می‌کند و میان کسی که قبری را عبادت می‌کند، چیست؟ و بین شخصی که طلب حاجات از بت‌ها و مردگان می‌کند؟ و بین کسانیکه برای قبور اولیاء و بین کسانیکه برای گل و آب عبادت می‌کنند؟ بله. تمام آن‌ها می‌گویند: ما به نیت نزدیکی به خداوند، آن‌ها را عبادت می‌کنیم و این نیت، همان چیزی است که آنان را در بت پرستی و قبر پرستی صریح و آشکار وارد نمود.

«یادآوری»

بعضی از اشخاصی که تعلق خاطر به قبور دارند و طلب برآوردن حاجات از آنان می‌نمایند، می‌گویند: شما با دیده افراط و روش تند می‌نگردید در حالی که ما مردگان را عبادت نمی‌کنیم و چون اولیاء و صالحین، برخوردار از مقام و جایگاه و نفوذ در درگاه الهی اند و ما از آن‌ها می‌خواهیم به نفع ما در نزد خداوند، شفاعت و واسطه گری کنند. اما: در جواب می‌گوییم: عمل و کردار شما همان شرکی است که کفار قریش مبتلا به آن شده بودند. مشرکین عرب اقرار به خالق و رازق و مدبیر بودن خداوند می‌کرده‌اند همچنان که خداوند، درباره آن‌ها می‌فرمایند: **﴿فُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ﴾**

أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ أَفْلَأْ تَنَقُّلُونَ ﴿٣١﴾ [يونس: ۳۱] یعنی «ای پیامبر به کفار قریش» بگو: چه کسی به آنها از آسمان و زمین روزی ورزق می‌رساند و مالک چشم و گوش کیست؟ و چه کسی زنده را از مرده و مرده را از زنده بیرون می‌آورد و برنامه ریز امور کیست؟ آنها (در جواب) خواهند گفت: الله، بنابراین، به آنها بگو، چرا راه تقوا و خداترسی را طی نمی‌نمایید!»

با اینکه عقیده آنها نسبت به خداوند اینگونه بود، ولی پیامبر ﷺ خون و مال آنان را حلال شمرده و با آنها جنگید، که دلیل اصلی آن یگانه قرار ندادن خداوند در انجام عبادات بود.. آیات قرآنی و احادیث نبوی - که نهی از عبادت غیر خداوند می‌نمایند - بیان و روشن ساخته‌اند که شرک به خداوند یعنی، قرار دادن همتا برای خداوند در عبادت کردن است و فرق میان بت و سنگ و پیامبر و ولی و قبر، وجود ندارد. بله. شرک یعنی، آنچه که خاص خداوند است به دیگری انجام شود و تفاوتی نیست که غیر خداوند به مانند زمان جاهلیت، نام بت گذشته شود یا به مانند زمان امروزی نام ولی و قبر و مشهد گذاشته شود.

اگر امروزه در میان ما فرقه‌ای جدید با عقاید قرار دادن همسر و فرزند(العياذ بالله) برای خداوند، بروز نماید، حکم آنان به مانند حکم نصاری است و آیات قرآنی که در حق نصاری نازل شده به این‌ها نیز منطبق می‌شود، هر چند اسم خود را نصاری ننامند، چون تفاوت زمانی حکم آن‌ها را تغییر نمی‌دهد و اینگونه است، عبادت کنندگان قبور در عصر حاضر.

دوم: بعضی از اشخاصی که تعلق خاطر به قبور دارند، اعتراض کرده و می‌گویند: ما به نیت طلب شفاعت به صالحین واولیاء تقرب و نزدیکی می‌کنیم، اشخاصی که مرده در قبرها مدفونند، در دنیا و در روزها روزه دار بوده، و در اوقات سحر، با خدایشان راز و نیاز کرده و گریان بوده‌اند.

بنابراین، آن‌ها برخوردار از جاه و مقام، در نزد خداوند هستند و ما از آن‌ها، می‌خواهیم که در حق ما، در نزد خداوند، شفاعت نمایند.

ما به آن‌ها می‌گوییم: ای قوم: وای بر شما! چرا به داعی خداوند، جواب مثبت نداده و ایمان نمی‌آورید؟ (مگر نمی‌دانید که) خداوند، اتخاذ شفیعان را شرک نماید، او می‌گوید: ﴿وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضْرُهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هُوَ لَأَءُشْفَاعُونَا عِنْدَ اللَّهِ قُلْ أَتَنْبَئُنَّ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ﴾ [یونس: ۱۸].

يعنى: آن‌ها غیر خدا را که قادر به ضرر و نفع رساندن نیستند، عبادت می‌کنند، (از آن جایی که آن‌ها) می‌گویند: این‌ها، شفاعت کنندگان در حق ما در نزد خداوند هستند. بگو (ای محمد ﷺ) آیا آگاه می‌کنید خدا را به آنچه نمی‌داند در آسمان‌ها و زمین، او پاک و منزه و برتر است از آنچه که شریک قرار می‌دهند).

ما همچنین به آن‌ها می‌گوییم: ما به همراه شما ایمان می‌آوریم که خداوند به انبیاء و صالحین و اولیاء شفاعت را داده است و آن‌ها نزدیکترین مردم به خداوند هستند ولی پروردگار ما، ما را از درخواست کردن و حاجت خواستن از آن‌ها نهی نموده است. بله! انبیاء و اولیاء و شهداء برخوردار از

شفاعت، در نزد خداوند هستند ولی شفاعت که در دست آن‌ها نیست که بتوانند در حق هر کس که بخواهند شفاعت نمایند هرگز! بلکه فقط در حق کسانی شفاعت خواهند کرد که خداوند اجازه دهد و از آن‌ها راضی باشد.

سوم: گاه‌هاً متعلقین به قبور اعتراض کرده و می‌گویند، اکثر مسلمین از گذشته و اکنون، برروی قبور بنایی ساخته و مشهد و قبه‌هایی برروی آن می‌سازند و در صدد دعا در نزد قبور بر می‌آیند، آیا عملکرد جمیع امت باطل بوده و تنها شما برق حق هستید؟

ما به آن‌ها می‌گوییم: اکثر مشاهد و آرامگاه‌ها، دروغ بوده و نسبتی به صاحبانشان ندارند. (همچنان که تفصیل آن گذشت) و همچنین، بنا سازی برروی قبور و دعا کردن در نزد آنان، بدعتی است انکار ناپذیر چون طبق قول و فرموده رسول الله ﷺ «العن الله اليهود والنصارى اتخذوا قبور انبیائهم مساجد» (متفق عليه)

يعنى: لعنت خدا بریهود و نصارى باد که قبور پیامبرشان را تبدیل به مساجد کرده‌اند، ممنوع بودن آن، ثابت شده است واز اقدام آنان بر حذر می‌داشت. (نکته‌ای ظریف که از این حدیث نبوی برداشت می‌شود این است که بنا به قول پیامبر ﷺ علت مستحق شدن یهود و نصارى بر لعنت خداوند این است که آن‌ها قبور پیامبران را مکانی برای عبادت خداوند قرار می‌دادند و می‌پنداشتند که عبادت خداوند در این مکان‌ها نسبت به عبادت در مکان‌های دیگر اولویت دارد بنابراین، چگونه خواهد بود مردگان در قبور خواهید عبادت شوند).

چهارم: در اینجا شبههای وجود دارد که شیطان به قلب بعضی از انسان‌ها می‌اندازد.

اینکه: قبر نبی ﷺ در ضمن مسجد نبوی بدون انکار، واقع شده است و اگر اتخاذ قبر در ضمن مسجد حرام می‌بود، پیامبر ﷺ در آنجا دفن نمی‌شد. و ساخته شدن قبّه ببروی قبر پیامبر را دلیلی بر صحّت احادیث قبّه ببروی هر قبری می‌دانند.

جواب: طبق احادیث وارد، انبیاء در همان مکانی که فوت کرده‌اند دفن می‌شوند و نبی ﷺ نیز، چون در حجره عایشه ؓ فوت کرده است در آنجا نیز دفن شد، بنابراین، ایشان در مسجد دفن نشده بلکه در اتاق عایشه ؓ مدفون است. و دلیل دیگر دفن ایشان در حجره عایشه ؓ، این بوده است که احدی بعد از آن‌ها نتواند، قبر پیامبر را مسجد قرار دهد، همچنان که در حدیث عایشه ؓ وجود دارد که ایشان می‌فرمایند: «پیامبر ﷺ در مرض فوتش فرمودند: لعنت خداوند بر یهود و نصاری باد، چون قبور پیامبرشان را مساجد ساخته‌اند» عایشه می‌گوید: اگر فرمایش مذکور پیامبر نبود، قبر او، مرتفع گردانیده می‌شد، ولی با خاطر ترس از اتخاذ آن به مسجد، این کار عملی نشد (بخاری و مسلم)

بله: در اتاق عایشه ؓ دفن شد و اتاق او نیز از جهت شرقی، چسبیده به مسجد بود و سال‌ها گذشت و بر تعداد مردم افزون می‌گشت و اصحاب، مسجد را از تمام جهات به غیر از جهت شرقی توسعه می‌دادند، تا اینکه به سال ۸۸ و ۷۷ سال پس از وفات پیامبر ﷺ و بعد از وفات اکثر اصحاب که در مدینه بودند، خلیفه ولید بن عبدالملک، دستور انهدام مسجد نبوی، جهت توسعه آن و دستور توسعه آن از تمامی جهات، از جمله جهت شرقی را صادر کرد و قبر پیامبر ﷺ اینگونه در ضمن مسجد قرار گرفت. (مجموع الفتاوى، تاریخ ابن کثیر)

این قصه‌ی قبر و مسجد است، بنابراین، بر هیچ کسی جایز نیست تا وقایع رخ داده بعد از صحابه رض را حجت شرعی قرار دهد، چون مخالف احادیث ثابت شده و مخالف فهم سلف صالح از شریعت است و ولید بن عبدالملک (عفالله عنہ) در این باره مرتکب خطأ شده است چون پیامبر صل از ساختن قبور برروی مساجد، نهی نموده بود و اصل بر این بود تا مسجد از تمامی جهات، غیر از جهت حجره عایشه رض توسعه می‌یافتد و قصه‌ی قبه‌ی ساخته شده برروی قبر نبی صل اینگونه است، و آن ساخته شده‌ی پیامبر صل و اصحاب رض و تابعین یا تبع تابعین و یا از طرف علماء و امامان امّت نیست بلکه از جانب قلاوون صالحی معروف به ملک منصور به سال ۶۷۸ هجری از پادشاهان متأخر مصری است. (تحذیر المساجد: آلبانی و...)

«نداء - نداء»

به اشخاصی که تعلق خاطر به قبور دارند، می‌گوییم: ای قوم ما، به داعیان الله لبیک گفته و ایمان آورید.

می‌گوییم: آیا شما مدرکی دال بر گچ کاری قبور از طرف سلف صالح یا امیدواری آنها از بشری یا توسل آنها به ضریح و مقامی، وجود دارد که آنها از پروردگار مطلق و قادر، اعراض نموده و به غیر از او، تکیه کرده باشند؟

آیا می‌دانید که یکی از آنها در نزد قبر نبی ﷺ یا قبر یکی از اصحاب و اهل بیت‌ش ایستاده باشند و طلب بر آوردن حاجات و نیازها از آنها کرده باشند؟

آیا می‌پنداشد که رفاعی، دسوقی،
جیلانی، بدوى، در نزد خداوند با
اکرامتر و با نفوذتر از انبیاء و
پیامبران و صحابه و تابعین هستند؟

به عملکرد اصحاب به زمان خلافت عمر رض در شهر مدینه، نگاهی واقع بینانه بیاندار، هنگامی که باران قطع شده و زمین را قحطی فرا می‌گیرد و آنها از آن به نزد عمر رض شکایت می‌کنند، عمر رض آنها را جهت ادائی نماز طلب باران، به بیرون از شهر برده و سپس دو دستانش را بلند می‌کند و می‌گوید: پروردگار ا به هنگامی که قحطی ما را در بر می‌گرفت، دعای پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم را وسیله قرار می‌دادیم و تو به ما باران می‌بخشیدی و اکنون نیز،

دعای عباس^{علیه السلام} عمومی پیامبر^{صلی الله علیہ و آله و سلم} را وسیله قرار می‌دهیم پس روبه عباس کرده و می‌گوید: بلند شوای عباس واژ خداوند طلب باران کن و مردم نیز به دعای او «آمین» گفته و گریه وزاری می‌کردند، تا اینکه ابر، برروی آن‌ها جمع شده و باران، شروع به باریدن می‌کرد. به صحابه کرام، نظر بیاندار، آن‌ها از جهت علم، برتر از ما بودند واژ جهت برخورداری از محبت نسبت به پیامبر^{صلی الله علیہ و آله و سلم} اعظم‌تر از ما بودند، ولی به هنگامی که نیازمند می‌شدند و غم و اندوه آنان را در بر می‌گرفت، به قبر نبی^{صلی الله علیہ و آله و سلم} نرفتند و نگفتند: یا رسول الله، بر حقّ ما در نزد خداوند، شفاعت کن.

هرگز! چنین چیزی از آن‌ها صادر نشده، چون آن‌ها می‌دانستند، دعای مرده و طلب حاجات از او، اصلاً جایز نیست، هر چند آن مرده پیامبر و یا ولی صالح باشد. وقتی که آن‌ها، قصد طلب حاجات و نیازها می‌کردند، با دعاها مسنون و موافق سنت، تمثیلی کشف مشکلاتشان می‌کردند و صد آه و افسوس، برمسکینان و بیچاره گان امروزی، اطراف استخوان‌های پوسیده ازدحام کرده واژ آن‌ها طلب مغفرت و رحمت می‌کنند. ای قوم ما وای بر شما، آیا نهی پیامبر^{صلی الله علیہ و آله و سلم} را از برپایی صورت‌ها و تمثال‌ها و هیاکل، عبث و بیهوده می‌پنداشید؟ یا اینکه ایشان^{صلی الله علیہ و آله و سلم} ترسیده بود که بر مسلمین، جاهلیت پیشین با عبادت صورت‌ها و مجسمه‌ها برگردد. چه فرقی است، میان کسی که به تعظیم صور و تماثیل می‌پردازد و بین کسی که قبور و آرامگاه‌ها را تعظیم و بزرگنمایی می‌کند؟ مادامی که هر یک از آن‌ها منجر به شرک شود و عقیده توحید را فاسد نماید، چه فرقی وجود دارد؟

«سوگند به غیر خداوند» از جمله وسائل شرک اند

۱- سوگند با نام کعبه و به شرف و به برکت فلانی و یا به حیات و روح دیگران و یا به مقام و جایگاه نبی ﷺ و دیگران، حرام است. چون سوگند یعنی تعظیم که به غیر از خداوند، در حق هیچ کسی جایز نیست.

امام احمد از ابن عمر واو از رسول الله ﷺ روایت می‌کنند:

«من حلف بغير الله فقدا شرك» یعنی، هر کس به غیر خداوند قسم یاد کند مرتكب شرک شده است و با اینکه پیامبر ﷺ فرموده‌اند. «من کان حالفاً فليحلف بالله أو ليصمت» یعنی؛ هر کسی خواهان قسم یاد کردن است با نام خداوند سوگند بخورد یا اینکه ساكت باشد. بنابراین، هر کس بغير الله قسم یاد کند و او معتقد به برابری عظمت قسم یاد کرده شده با عظمت خداوند باشد، آن شرک اکبر است ولی اگر معتقد به پستی عظمت او از عظمت خداوند باشد، شرک اصغر است.

و اگر به زبان هر کس سوگند به نام غیر خداوند، بدون قصد و غرض جاری شود، برای جبران آن «لا إله إلا الله» بگوید؛ چون امام بخاری روایت می‌کند که پیامبر ﷺ فرموده‌اند: «هر کس قسم به نام لات و عزی، یاد کند «لا إله إلا الله» بگوید. و بر هر کسی که سوگند با نام غیر خداوند، در زبانش بدون قصد و عمد، جاری می‌شود نسبت به ترک آن مجاهدت و کوشش نماید. و در میان مردم، بعضی ها، عمداً و دروغًا با نام خداوند، قسم می‌خورند ولی جرأت این را ندارند که با نام شیخ و مرشد طریقت‌شان قسم

دروغ یاد کنند. تبصره: سخن بعضی از انسان‌ها «هر چه که خداوند و شما بخواهید» یا «اگر خدا و فلانی نبود -» یا «یاوری به غیر از خدا و شما ندارم» و «این از برکات خدا و شماست» از جمله شرکهایی محسوب می‌شود که از زبان نشأت می‌گیرد. و طریقه صحیح آن: (هر چه خداوند بخواهد سپس شما بخواهید» یا اگر خداوند سپس شما نبودید اینگونه می‌شد.

۲- آویزان کردن تمیمه (آنچه که بخاطر ترس از چشم زنی، آویزان می‌کنند) و طلسم و کاغذ اگر شخصی، این‌ها را بکار برد و با اعتقاد به اینکه تنها، وسیله و سبب رفع و دفع بلاست، شرک اصغر محسوب می‌شود ولی اگر معتقد باشد که این‌ها، مستقلًا و خودشان، بلaha را دفع می‌نمایند، شرک اکبر محسوب می‌شود چون او، تعلق خاطر به غیر خدا یافته و اختیار تصرف و دگرگونی در دنیا را به غیر خدا اعطای نموده است.

تمیمه‌ها دو نوع اند:

۱- از قرآن به مانند کسی که پوست و یا قطعه‌ای از طلا و نقره و کاغذ و چرمی را که ببروی آن، آیات قرآن نوشته شده است را آویزان کند و عمل مذکور، جایز نیست، چون انجام آن از طرف نبی ﷺ ثابت نشده است و گاهًا منجر به آویزان کردن چیزهای دیگر می‌شود.

۲- از غیر قرآن به مانند کسی که نوشته‌های اسماء جن و رمزهای ساحران را آویزان کند، (پناه بر خدا) از وسائل شرک محسوب می‌شود، صحابی بزرگوار ابن مسعود رض می‌فرماید: هر کس تمیمه‌ی آویزان شده بر شخصی را قطع نماید. ثواب آزاد کردن بنده و غلامی، نصیب او خواهد شد. و حذیفه بن الیمان رض شخصی را

مشاهده نمود که به دستش حلقه‌ای از برنز، بسته بود، به او گفت: این چیست؟ گفت: بخاطر مريضي (پيشگيري از آن و يا دفع آن) بسته‌ام. به او گفت: آن را از دست جدا کن، چون چيزی جز مرض و ضرر عائد تو نخواهد شد و اگر در اين حالت و با اين اعتقاد از دنيا فوت کنى، روی سعادت و خوشبختی را نخواهی دید.

رقیه: يعني اذکار و اورادی که از آيات قرآن و سنت نبوی ﷺ قرائت شده و بر مريضي فوت کرده می‌شود، اگر قرائت مذکور، کلام خداوند يا اسماء و صفات او به مانند قرائت سوره حمد و فلق و ناس،... جائز است، ولی تکرار اسماء جن و يا اسماء ملائكه و انبیاء و صالحین، شرك اكبر محسوب می‌شود.

نکته: کیفیت و چگونگی آن، قرائت و فوت کردن آن بر مريض يا قرائت برآب و نوشانیدن مريض است.

«ادعاء علم غیب» از جمله شرک بالله محسوب می‌شود

غیب (خبر از امور پنهانی و آینده و...) را فقط خداوند می‌داند چون او می‌فرماید: ﴿قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ إِلَّا اللَّهُ﴾ یعنی: «بگو (ای پیامبر) تمام موجوداتی که در آسمان‌ها و زمینند؛ غیب را نمی‌دانند به

غیر از خداوند». بنابراین، برای احدي هرگز ممکن نیست که مطلع از غیب باشد، چه فرشته و یا پیامبر و ولی و امام باشد. و تنها پیامران را از بعضی امورات غیبی مطلع می‌کند، همچنان که خداوند به نبی ﷺ خبر حیله و مکر کفار و اخبار علامات قیامت و مانند آن را اعطاء نمود.

پس هرکس با هر وسیله‌ای که باشد از جمله قرائت کف دست و فنجان یا نظاره کردن به ستارگان یا از روی کهانت و جادوگری، ادعای علم غیب نماید دروغگو و کافر است.

و آنچه که از طرف شعبده بازها و دجالین، اخبار گم شدگان و امور غیبی و سبب بعضی از امراض صادر می‌شود. بخاطر استخدام جن و شیاطین هستند.

گاهاً بعضی از ضعیف ایمانان به نزد ستاره شناسان و ساحرین و فالبین‌ها رفته واز آینده وازدواج خود می‌پرسند و یا به پیش‌بینی‌های نگاشته شده در جراید و مجلات رجوع می‌کنند و یا با کسانی که ادعای علم غیب دارند

تماس تلفنی برقرار می‌کند. تمام این‌ها حرام است و هر کس ادعای علم غیب نماید و هر کسی که او را در گفتارهایش تصدیق نماید، شرک وکفر محسوب می‌شود.

«سحر و خبر از گم شده» از جمله وسائل شرک اند

سحر: عبارت از افسون‌ها و کلام و ادویه جات و استعمال توتون و تنباکو می‌باشد و آن حقیقت دارد و گاهًا در نفوس و بدن اثر گذاشته و مریض می‌گرداند یا سبب قتل می‌شود و بین زن و شوهر جدایی می‌اندازد. و آن از بزرگترین گناهان است: پیامبر ﷺ فرموده‌اند: «اجتنبوا السبع الموبقات قالوا وما هن يا رسول الله قال الشرك بالله والسحر وقتل النفس التي حرم الله إلا بالحق وأكل الربا وأكل مال اليتيم والتولي يوم الزحف وقدف المحننات الغافلات المؤمنات» (متفق عليه)

يعنى؛ از هفت چيز هلاک كننده پرهیز نمایید، گفتند: آن‌ها چه هستند؟ فرمود: شرك به خداوند و سحر و....

وچون سحر، استخدام شیاطین و تعلق خاطر داشتن نسبت به آن‌هاست و برای بخدمت در آوردن آن می‌بایست اعمال محبوب شیاطین انجام شود وچون در آن ادعای علم عیب است، کفر و گمراهی است و به همین خاطر خداوند می‌فرمایند: ﴿إِنَّمَا صَنَعُوا كَيْدُ سَاحِرٍ وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَى﴾ [طه: ٦٩]

يعنى: «به تحقیق آنچه ساخته‌اند جادوگر است و ساحر هر جا که رود رستگار نمی‌شود». حکم ساحر، موافق اعمال جمعی از اصحاب، قتل و کشتن اوست ولی در عصر حاضر مردم در برخورد با ساحر، تساهل و کوتاهی نموده و گاهًا آن را فئی از فنون شمرده و به آن افتخار می‌نمایند و جوایزی را به

ساحرین اعطای می‌نمایند و برای آن‌ها، جشن‌ها و مسابقات ترتیب داده و هزاران نفر در آنجا حاضر می‌شوند و این، نشان از سستی عقیده است.

چه زیبایست عملکرد جنبد بن عبد الله رض که او به مجلس یکی از امیران وارد شد و مشاهده نمود که ساحری در مقابلش، شمشیر بازی می‌کند و مردم تصوّر می‌کنند که او سر مردی را قطع نموده و سپس به جای قبلش بر می‌گردداند.

او فردای آن روز، رداء و لباسش را پوشیده و شمشیرش را در زیر آن مخفی نمود و بر خلیفه وارد شد و ساحر طبق روای قبل با شمشیرش بازی می‌کرد و در مقابل مردم به سحر مشغول بوده و مردم به رغم خود تعجب آورترین صحنه‌ها را مشاهده می‌کردند، جنبد رض به او نزدیک شده و شمشیرش را ناگهان بلند کرده و بر گردن ساحر فرود آورد و سرش را از تنش جدا نمود. و ساحر به زمین افتاد و جنبد رض گفت: از پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم

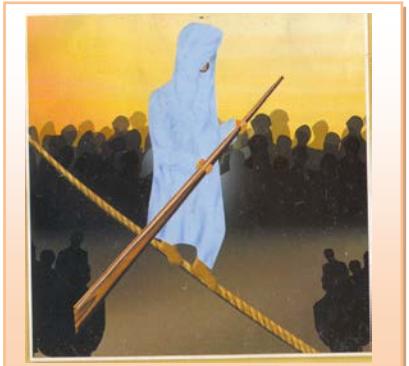
شنیدم که می‌گفت: یعنی: «حد الساحر ضربة بالسيف» حد شرعی ساحر، ضرب او با شمشیر است. و رو به ساحر کرد و گفت: اگر توانا به زنده کردن دیگران هستی خودت را زنده گردان، خودت را زنده گردان.

و پیامبر صلی الله علیه و آله و سلم فرموده‌اند: هر کس به نزد غیب گو برود و گفته‌هایش را تصدیق نماید به آنچه که بر محمد صلی الله علیه و آله و سلم نازل شده (قرآن) کافر شده است. مطلب قابل توجه اینکه ساحران و عزّافین عقاید مردم را به بازی می‌گیرند، طوری که خود را در ردیف معالجه کنندگان مریض قرار داده و به مریضی دستور قربانی به غیر خدا را با ذبح خروس و مرغ و دیگر حیوانات می‌دهند و گاه‌هاً طلس‌های شرکی و تعویذات شیطانی را نوشتند و آن را یا به گردن مریض آویخته یا دستور می‌دهند تا در خانه و صندوق نگه داری شود. و گاه‌هاً خودشان را به معرض اولیائی که صاحب کرامت و اعمال خارق العاده است،

جا می‌زنند و اعمالی از قبیل زدن خود با شمشیر یا خود را به زیر ماشین انداختن و... انجام می‌دهند که به آن‌ها اثری نمی‌کند و یا اعمالی غیر این‌ها که در حقیقت چشم بندی واژ عمل شیطان است که ظاهراً توسط آن‌ها انجام می‌شود.

جوانی تعریف می‌کرد که به یکی از کشورها، مسافرت نموده بود و

خواست به نیت استراحت، وارد سیرک شود، او می‌گوید: در حالی که به باری‌های گوناگون نگاه می‌کرم، زنی را دیدم که با قدرتی عجیب، برروی طناب، راه می‌رود سپس برروی دیوار پرید و به مانند پشه‌ای روی آن راه رفت و مردم نیز کاملاً از حرکات او در حیران و تعجب بودند.

به خودم گفتم؛ ممکن نیست حرکات این زن، حرکاتی پهلوانی و برخواسته از تمرین و ممارست باشد، من که انسانی موحد هستم، راضی و قانع و پذیرنده این اعمال نیستم تا به ماهیت آن پی نبرم. بنابراین، حیران ماندم تا چه کنم؟ ناگهان یادم آمد روزی که در سخنرانی نماز جمعه حاضر شده بودم، سخنان خطیب درباره سحر و جادوگری بود و او گفته بود که جادوگران با همکاری و استخدام شیاطین، حرکات خارق العاده انجام می‌دهند و کید و قوت آن را نیز، تنها ذکر و یاد خداوند، خنثی می‌کند، بنابراین، از صندلی ام برخواستم و به طرف صحنه نمایش حرکت کردم و مردم نیز تعجب کنان دست می‌زدند و من را نیز اینگونه پنداشته بودند که از فرط تعجب به زن ساحر و جادوگر نزدیک می‌شوم و وقتی که نزدیک جادوگر و صحنه نمایش شدم، به طرف جادوگر نگاه کرده و آیة الكرسي 『اللهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَقُّ』

الْقَيُومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَتَسْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا إِيَادِنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ وَسَعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٢٥٥﴾ [البقرة: ۲۵۵] را قرائت نمودم، زن شروع به اضطراب و حرکت کرد، قسم به خداوند، تا وقتی که تلاوت آیه تمام شود او بر زمین افتاده و لرزید و مردم ترسیده واو را به بیمارستان منتقل نمودند و چه راست گفت پروردگار آنجا که می‌فرماید: «إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا ﴿٧٦﴾ [النساء: ۷۶] «به تحقیق که مکر و حیله شیطان ضعیف است» و می‌گویید: «وَمَكَرُوا وَمَكَرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ ﴿٥٤﴾ [آل عمران: ۵۴] یعنی دشمنان پیامبر برای نابودی او نقشه کشیدند و خداوند هم برای حفظ او چاره جوبی کرد و خداوند بهترین چاره جویان است.

- ۲- «خدای یکتا که جز او هیچ معبودی نیست، زنده و قائم به ذات است، هیچگاه خواب سبک و سنگین او را فرا نمی‌گیرد، آنچه در آسمان ها و آنچه در زمین است در سیطره مالکیت و فرمانروایی اوست. کیست آنکه جز به اذن او در پیشگاهش شفاعت کند؟ آنچه را پیش روی مردم است [که نزد ایشان حاضر و مشهود است] و آنچه را پشت سر آنان است [که نسبت به آنان دور و پنهان است] می‌داند. و آنان به چیزی از دانش او احاطه ندارند مگر به آنچه او بخواهد. کرسی اش، آسمان ها و زمین را فرا گرفته و نگهداری آنان بر او گران و مشقت آور نیست؛ او بلند مرتبه و بزرگ است»
- ۳- «و نیرنگ زدند، و خدا هم جزای نیرنگشان را داد؛ و خدا بهترین جزا دهنده نیرنگ زندگان است».

«تعظیم تماثیل و نصب تذکاریه» از جمله وسایل شرک اند

تماثیل جمع تمثال است و آن مجسمه‌ای که به شکل انسان یا حیوان ساخته می‌شود.

نصب تذکاریه: مجسمه‌هایی که به شکل بزرگان می‌سازند و در میادین و پارک‌ها و غیره، می‌گذارند، در حالی که پیدایش شرک، بخاطر ساخت چنین مجسمه‌هایی بود. مگر نمی‌دانید که قوم نوح الصلی اللہ علیہ وسلم به هنگامی که تمثال اشخاص بزرگوار را درست کردند، وقت زیادی نگذشت تا اینکه، به جای خداوند آن‌ها را عبادت نمودند. و به همین خاطر پیامبر ﷺ از نصب تماثیل و آویزان کردن عکس‌ها نهی نمود چون آن‌ها وسیله‌ای اند که به طرف شرک می‌برند و بلکه پیامبر ﷺ نقاش و مجسمه ساز را لعن و نفرین نموده و خبر داده است که فرشتگان وارد خانه‌ای که حاوی عکس باشد، نمی‌شوند و شدیدترین عذاب را متوجه نقاشان نمود و دستور سرنگون کردن عکس و مجسمه را صادر کرد.

«توسّل نامشروع»: از جمله وسائل شرک اند

توسّل با جاه و مقام نبی ﷺ یا ذات و حق مخلوقین و یا طلب دعا و شفاعت از مردگان جایز نیست، بنابراین، نباید در دعا کردن (اللهم انی اسألک بجاه نبیک یا بحق فلان یا بروح فلان مرده)، بگوید، جمیع این‌ها جایز نیست.

تowّسل جایز و مشروع:

- ۱- توسّل با اسماء و صفات خداوند - مانند اینکه شخصی بگوبد: یا رحیم ارحمی - یا غفور اغفرلی
- ۲- توسّل و نزدیکی به خداوند با ایمان و اعمال صالحه. به مانند اینکه بگوید: (اللهم بایهانی بك وتصدیقی لرسلک أدخلنی جنتک) (پروردگارا به خاطر ایمانم به تو و تصدیق پیامبرانت من را به بهشت وارد کن)
- ۳- توسّل و نزدیکی به خداوند با دعای انسان‌های صالح و زنده، مانند اینکه از بنده‌ای صالح و نیکوکار زنده بخواهیم تا در حق ما از خداوند طلب نماید چون دعای مسلمان در حق برادر مسلمانش غایباً، اجابت کرده می‌شود ولی طلب دعا از مرده، جایز نیست.
تمام مطالب مذکور از حقوق خداوند بر بندگانش است و صرف آن به غیر خداوند، ناجایز است.

«از ایمان به خداوند است»

اعتقاد به اینکه او مالک و رب تمام چیزها است و تنها او مستحق عبادت است و او دارای اسماء و صفات بلند مرتبه است: ﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ [الشورى: ۱۱] «به مانند اوچیزی وجود ندارد او شنوا و بینا است» و ایمان داریم. به اینکه خداوند، هر وقت که بخواهد و با هر کیفیتی که بخواهد حرف می‌زند همچنان که گفته است: ﴿وَكَلَمُ اللَّهِ مُوسَى تَكْلِيمًا﴾ [النساء: ۱۶۴] «و خداوند با موسی سخن گفت» و اینکه قرآن و جمیع کتب آسمانی، کلام خداوند است.

و ایمان داریم به اینکه خداوند مسلط بر مخلوقاتش با ذات و صفاتش می‌باشد و به اینکه او آسمان‌ها و زمین را در طول شش روز خلق کرده و برروی عرش قرار گرفته است و قرار گرفتن او بر روی عرش، لایق به جلال و عظمت اوست و کیفیت و چگونگی آن را به غیر از خودش کسی نمی‌داند و با این حال او مسلط و برتر از عرش خود است و از احوال مخلوقین آگاه بوده و سخنانشان را شنیده و افعال و اعمال آنان را می‌بیند و امور آنان را تدبیر و برنامه ریزی می‌کند.

و ایمان داریم به اینکه مومنین در روز قیامت پروردگار شان را رویت خواهند نمود، خداوند می‌فرماید: ﴿وُجُوهٗ يَوْمٍ إِذَا نَاضَرَهُ إِلَى رَبِّهَا نَاظِرَةً﴾ [القيامة: ۲۲-۲۳] یعنی، «در آن روز چهره‌هایی شاداب است به سوی پروردگارشان نظاره می‌کنند».

بنابراین، به تمام آنچه که خداوند در کتابش و پیامبر ﷺ درباره صفات پروردگارمان خبر داده‌اند، ایمان می‌آوریم و حقیقت آن را به وجهی که لائق خداوند است تصدیق می‌کنیم.

«ایمان به فرشتگان»

خداؤند آنان را از نور آفریده و انجام اعمالی را برای آن‌ها سپرده است و بندگانی هستند که در برابر دستورات و اوامر الهی سرپیچی نمی‌کنند و تعداد آن‌ها بیشتر از ماست و خوف آن‌ها از خداوند و بندگی شان در برابر او بیشتر از خوف و بندگی ماست. امامان بخاری و مسلم روایت می‌کنند که در

آسمان خانه‌ای با نام «بیت المعمور» وجود دارد که در روز هفتاد هزار فرشته وارد شده و سپس از آن خارج می‌شوند و تا روز قیامت به آن بر نمی‌گردند. واژ ابی داود و طبرانی به سندی صحیح روایت می‌شود که پیامبر ﷺ فرموده‌اند: برای من اجازه داده شد تا درباره فرشته‌ای از حاملان عرش صحبت نمایم که مابین نرمی گوش و گردنش مسیر هفت‌صد سال بود.

در بین فرشتگان تقسیم کار وجود دارد، به جبرئیل وظیفه‌ی ابلاغ وحی به انبیاء داده شده است و میکائیل، فرشته‌ی باران و رویاندن است و به اسرافیل نیز وظیفه‌ی دمیدن در شیپور به هنگام برپایی قیامت داده شده است و ملک الموت، فرشته‌ی قبض روح و مالک، نگهبان جهنم است و بعضی از فرشتگان خداوند وظیفه رسیدگی به جنین در رحم را دارند و بعضی‌ها به حفظ بنی آدم از خطرات مشغولند و بعضی‌ها، مسئول نوشتن اعمال بنی آدم و بعضی‌ها نیز از مردگان داخل قبر سوال می‌کنند و غیره. عالم فرشتگان عالمی غیبی است و به آن‌ها ندیده ایمان می‌آوریم.

مخلوقات دیگری نیز که از ما غایبند جن نام دارند که از آتش خلق شده‌اند و خداوند آن‌ها را قبل از آفرینش انسان خلق کرده است. و آن‌ها مکلف و مأمور به عبادت هستند و در میان آنان کافرو مومن و مطیع و گناهکار یافت می‌شود و گاه‌ها بر انسان، دست درازی و تجاوز می‌نمایند همچنان که آنان بر انسان، گاه‌ها ضرر رسان هستند استنجاء (پاکی بعد از رفتن به مستراح) با استخوان و مدفوع حیوانات ضرر رساندن به آنان است چون در صحیح مسلم پیامبر ﷺ فرموده‌اند: با استخوان و مدفوع گاو استنجاء نکنید چون طعام و غذای برادران شما جنیان، هستند.

و دشمنی جن بر انسان نیز، با وسوسه و ترساندن و بی‌هوش کردن، نمود پیدا می‌کند، که روش جلوگیری از خطرات آن‌ها با اذکار شرعی به مانند قرائت آیة الكرسي (آیه ۲۵۵ سوره بقره) و تعوذات (سوره‌های فلق و ناس) و اذکار شرعی ثابت شده از پیامبر ﷺ می‌باشد اما قربانی کردن با نام و بخارطر آنان برای در امان ماندن از شرّشان از صورت‌های شرک محسوب می‌شود شکی نیست که جن و شیاطین مخلوقاتی ضعیف هستند و کید و حیله آنان نیز ضعیف است، ولی انسان هرگاه بر معصیت و گناهش افزون شود و نظر مساعد به حرام داشته و یا به موسیقی گوش فرا دهد و در کل، نسبت به دستورات و منهیّات دین اسلام، تعلق خاطر نداشته باشد، ایمانش ضعیف شده وارتباطش با خداوند سست می‌شود در اینصورت، چون پناهگاهش را از دست داده شیاطین بر او تسلط می‌یابند، خداوند در این باره می‌فرماید: ﴿إِنَّهُ لَيْسَ لَهُ سُلْطَانٌ عَلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَعَلَى رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ﴾ [التحل: ۹۹] یعنی، شیطان تسلطی بر کسانی که ایمان آورده و بر پروردگارشان توکل می‌کند، ندارد و تسلط شیاطین برکسانی است که از خداوند اعراض کرده‌اند.

«ایمان به کتب»

باور داشتن به کتاب‌هایی که خداوند بر انبیاء جهت هدایت خلق نازل نموده است. و تعداد آنان فراوان است که خداوند چهار کتاب را برای ما معرفی نموده است. ۱- قرآن؛ کتابی که بر محمد ﷺ نازل شده است. ۲- تورات؛ بر موسی ﷺ ۳- انجیل؛ بر عیسی ﷺ ۴- زیور؛ بر داود ﷺ نازل شده‌اند. تمام این‌ها کلام خداوند هستند که قرآن، آخرين و بزرگترین آن‌هاست که معنای کتب پیشین در آن جمع شده‌اند.

«ایمان به انبیاء و رسولان»

خداوند به میان هر جماعتی، پیامبری را فرستاده تا آن‌ها را به عبادت خداوند فرا خواند و اولین رسولان، نوح ﷺ و آخرینشان محمد ﷺ است. و تعداد آن‌ها زیاد است اسماء و قصه‌های بعضی از آن‌ها را بیان نموده و اخبار بعضی از آنان را برای ما اطلاع نداده است و آن‌ها انسان‌هایی هستند و به غیر از اینکه به آن‌ها از جانب خداوند وحی فرستاده می‌شود، هیچ‌گونه تفاوتی با سایر انسان‌ها ندارند. **﴿فُلِّ إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يُوَحِّي إِلَيَّ﴾** [الكهف: ۱۱۰] یعنی؛ ای محمد ﷺ «بگو که من به مانند شما بشری هستم که بر من وحی فرستاده می‌شود».

بله. آن‌ها بشرند و می‌خورند و می‌آشامند و یا مریض شده و می‌میرند. و ایمان آوردن به جمیع آن‌ها واجب است و هر کس به رسالت یکی از آن‌ها ایمان نداشته باشد رسالت جمیع آن‌ها را قبول نکرده است. به این ترتیب

مسيحياني که محمد ﷺ را تکذيب نموده واز او تبعيت ننمودند آنان حضرت عيسى بن مریم را نيز تکذيب نموده اند چون عيسى عليه السلام به آنها رسالت محمد ﷺ را بشارت داده و امر به تبعيت از او نموده است ولی آنها از عيسى عليه السلام اطاعت نكردند.

«ایمان به روز آخرت»

يعنى، تصدق موادرى که بعد از مرگ اتفاق خواهد افتاد و در قرآن و سنت ذكر شده است، مى باشد. بنابراین، در وهله اول به عذاب و يا نعمت قبر ايمان بياور که در قرآن و سنت ثابت شده است: ﴿وَحَاقَ بِإِلٰي فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ﴾ النّارُ يُعَرِّضُونَ عَلَيْهَا عُدُوًا وَعَيْشًا وَيَوْمٌ تَقُومُ السَّاعَةُ أَذْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ﴾ [غافر: ۴۵-۴۶] يعني: «خويشان فرعون را عذاب سخت فرا گرفت و آتش، صبح و شب بر آنان حاضر كرده شده ودر روز قيامت (به فرشتگان) خواهيم گفت: خويشان فرعون را به شدیدترین عذاب وارد نمایید».

و خداوند درباره منافقين فرموده اند: ﴿سَنَعَدِّبُهُمْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ يُرْدُونَ إِلَى عَذَابٍ عَظِيمٍ﴾ [التوبه: ۱۰۱] يعني، «آنان را دوبار عذاب خواهيم داد و سپس به طرف عذاب بزرگی برگردانده، خواهند شد». ابن مسعود و غير او گفته اند که «عذاب اول در دنيا و عذاب دوم در قبر سپس به طرف عذاب بزرگ در آتش، برگردانده خواهند شد»

اما احاديث وارده در باب عذاب قبر به

کثرت وارد شده و حتی این القيم و غير او صراحتاً فرموده‌اند که احاديث در اين باب به تواتر رسیده است که بيشتر از پنجاه حديث در اين باره روایت شده است که از جمله اين‌ها، حدیثی است که در بخاری و مسلم، روایت شده است که پیامبر ﷺ از کنار دو قبر رد می‌شدند و بنابراین، فرمود: صاحبان اين دو قبر عذاب داده می‌شوند و سبب عذاب آن‌ها نیز امری بزرگ نیست و یکی که از ادراوش پاک نمی‌شد و دیگری در میان مردم سخن چینی می‌کرد»

و در حديث صحیح دیگر او ﷺ فرموده‌اند: «اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ عَذَابِ الْقَبْرِ» که نشان از وجود عذاب قبر است. عذاب و نعمت قبر، اموری غیبی هستند و با عقل قابل قیاس و بررسی نمی‌باشند. از ایمان به روز آخرت است:

۱- باور داشتن به بعث و زنده شدن مردگان به هنگامی که در صور (شیپور) دمیده خواهد شد بنابراین، مردگان، پا به همه ولخت و ختنه نشده از زمین بلند خواهند شد. همچنان که خداوند می‌فرماید: «ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَمَيَتُونَ ۝ ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تُبْعَثُونَ ۝» [المؤمنون: ۱۵-۱۶] یعنی: «شما بعد از حیات دنیوی، مردگانی هستید که در روز قیامت زنده گردانیده خواهید شد».

۲- باور داشتن حساب و جزاء اعمال. خداوند می‌فرماید: «إِنَّ إِلَيْنَا إِيَابَهُمْ ۝ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ ۝» [الغاشية: ۲۵-۲۶] یعنی «قطعاً بازگشت آنان به سوی ماست آن گاه بی‌تردید حسابشان بر عهده ماست». ۳- ایمان به بهشت و آتش جهنم. بهشت منزلگاه انسان‌های با تقواست، که وسائل و اسباب ضیافت در آن را نه چشمی دیده و نه گوشی شنیده و نه بر قلب بشری خطور کرده است و آتش منزل گاهی

- است که در آن به کفار و مشرکین عذاب داده می‌شود، آن عذایی که به فکر هیچ کس هم خطور نکرده است.
- ۴- ایمان به علامت‌های صغیری و کبرای قیامت، مانند خروج دجال و نزول عیسیٰ^{اعلیّه السلام} از آسمان و طلوع خورشید از مغرب و خروج حیوان زمینی از مکانش و غیره.
- ۵- ایمان به شفاعت و حوض و میزان و رؤیت خداوند توسط بهشتیان و موارد دیگر که در آخرت وقوع خواهد یافت.

«ایمان به خیر و شر قدر»

باور داشته باش که خداوند به جهت وسعت علم‌اش از اتفاق افتادن امور، قبل از موعدش، با خبر است، بنابراین، وقوع تمام اشیاء را دانسته و در لوح محفوظ نگاشته است و جمیع مخلوقات را خلق کرده است. ﴿اللَّهُ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكَيْلٌ﴾ [آل‌زمّر: ۶۲] «خداوند آفریننده هر چیزی است و او بر هر چیزی نگهبان و کارساز است» بنابراین، در این دنیا چیزی به وجود نمی‌آید که خداوند از وجودش، آگاه نباشد و به آن اجازه وقوع ندهد. خداوند در این زمینه می‌فرماید: ﴿إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ﴾ [آل‌قمر: ۴۹] «ما تمام چیزها را با اندازه گیری بی‌نقص خلق کرده‌ایم» و هر انسانی دارای مشیئت و اراده و قدرت و توانایی است، که با آن انجام یا ترک چیزی را اختیار می‌نماید.

اگر بخواهد، وضو گرفته و نماز می‌خواند و اگر هم بخواهد گمراه شده و زنا می‌کند و به سبب داشتن اختیار، انسان مورد حسابرسی و مجازات قرار

می‌گیرد و جایز نیست که برای ترک واجبات و انجام محرمات، قضا و قدر به عنوان حجّت و توجیه اعمال قرار گیرد.

«مواردی که در ایمان خل وارد می‌نمایند»

۱. مسخره گرفتن دین که مسخره کننده آن، مرتد از دین محسوب می‌شود، خداوند می‌فرماید: ﴿وَلِئِنْ سَأَلْتُهُمْ لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا تَخْوُضُ وَنَلْعَبُ قُلْ أَبِاللَّهِ وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ﴾^{۶۵} لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمانِكُمْ﴾ [التوبه: ۶۵-۶۶] «و اگر [نسبت به اعمال ناهنجار و گفتار باطلشان] از آنان بازخواست کنی، قاطعانه می‌گویند: فقط شوخی و بازی کردیم! بگو: آیا خدا و آیات او و پیامبرش را مسخره می‌کردید؟ بگو: نسبت به اعمال و گفتارتان] عذرخواهی نکنید که [عذرخواهی شما را پایه و اساسی نیست] یقیناً شما پس از ایمانتان کافر شدید» یعنی آیا خداوند و آیات و پیامبرش را استهزاء می‌کنید، معذرت خواهی شما فایده‌ای ندارد، بعد از ایمان آوردنتان کافر شده اید. و اینگونه است آنچه که بعضی‌ها می‌گویند: اسلام دینی قدیمی و کهن است و صلاحیت اجرایی در عصر ما را ندارد یا بگوید، سبب عقب ماندگی و پسرفت مسلمین، دین اسلام است و یا بگوید: قوانین وضع شده بهتر از قوانین اسلامی‌اند و یا به کسی که دعوت به توحید می‌کند و عبادت قبور و امامزاده‌ها را انکار می‌کند، تندری و یا وهابی و یا تفرته افکن بین مسلمین قلمداد نماید.

۲. حکم کردن به غیر آنچه که خداوند نازل نموده است. از لوازم و اقتضاءات ایمان به خداوند، حکمیت شریعت او در افعال و اقوال و خصوصیت و اموال و سایر حقوق است، بنابراین، بر حکام واجب است که با قوانین الهی صدور حکم نمایند و بر رعیت نیز همچنین واجب است بر

قاضی، اجازه دهنده که با حکم الهی صدور حکم نماید خداوند در این باب می فرماید: ﴿فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بِيَنْهُمْ ثُمَّ لَا يَحْدُوْا فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا﴾ [النساء: ۶۵] یعنی: «سوگند به پروردگارت (ای محمد ﷺ) مومن نخواهند شد، ما دامیکه در مشاجرات میانشان. تو را حکم قرار ندهند و پس از حکم شما، هیچ کدام حرج و مضائقه ای درونشان نیابند و کاملاً تسلیم شوند»

بنابراین، لازم است در هر موردی (در معاملات و سرقت و زنا و غیره) حکم الهی اجرا شود و نباید احکام خداوند را فقط محصور به طلاق و ازدواج و احوالات شخصیه کرد و هر کس قوانینی برای مردم وضع کرده و ادعا نماید که با وجود این قوانین نیازی به احکام الهی نیست یا ادعای تساوی بین آنها نماید و یا ادعا نماید که قوانین وضع شده مناسبتر از قوانین الهی در عصر حاضر است کافر است. بله او کافر است - خداوند می فرماید: ﴿أَلَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذِنْ بِهِ اللَّهُ﴾ [الشوری: ۲۱] یعنی: «آیا آنان معبودهایی دارند که برای ایشان، دینی را پدید آورده اند که خدا به آن اجازه نداده است». و می فرماید: ﴿أَفَحُكْمُ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ﴾ [المائدہ: ۵۰] «پس آیا داوری جاهلیت را می طلبند؟! و برای قومی که یقین دارند، چه کسی در داوری بهتر از خدا است؟» و در حدیثی صحیح آمده است که وقتی آیه: ﴿اَتَخَذُوا اَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ اَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾ [التوبۃ: ۳۱] یعنی، (یهود و نصاری، عالمان و راهبانشان را به عنوان رب به غیر از خداوند پذیرفته بودند). عدی بن حاتم رض گفت: یا رسول الله ﷺ ما به هنگامیکه مسیحی بودیم. آنها را که عبادت نمی کردیم رسول الله ﷺ فرمود: مگر آنچه را که خداوند حرام کرده بود حلال

نمی‌کردند و شما نیز آن را حلال نمی‌دانستید و آنچه را که خداوند حلال کرده بود، حرام نمی‌کردند و شما آن را حلال نمی‌دانستید؟ گفت: بله، پیامبر ﷺ فرمود: این یعنی عبادت کردن آن‌ها است.

۳. دوستی با کفار و دشمنی با مومنین.

بدون هیچ‌گونه شک و شبهه‌ای، بر مسلمین واجب است تا کافران یهود و نصاری و سائر مشرکین را دشمن خود پنداشته و از دوستی و محبت، نسبت به آن‌ها پرهیز نمایند. خداوند می‌فرماید: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أُولَئِاءِ ثُلُقُونَ إِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحُقْقِ﴾ [المتحنة: ۱] یعنی؛ «ای کسانی که ایمان آورده اید دشمن من و خودتان را دوست و همدم قرار ندهید و محبت را تشار آن‌ها ننمایید، آن‌ها به حقی که به جانب شما آمده است، کافرند» بلکه خداوند، محبت کردن به آباء و برادران اگر کافر باشند را حرام نموده است. خداوند می‌فرماید: ﴿لَا تَحِدُّ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُؤَدُّونَ مَنْ حَادَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَأَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ﴾ [المجادلة: ۲۲] یعنی: «قومی را نخواهید یافت که به خداوند و روز قیامت ایمان آورده باشند و در عین حال، مخالف خدا و رسولش را به دوستی گرفته باشند گرچه آن جماعت پدران یا پسران ویا برادران یا خویشان آن‌ها باشند». و آیات دیگر در این زمینه، به کثرت یافت می‌شود و تمام آن‌ها دلالت می‌کنند که بعض و نفرت نسبت به کفار و دشمنی با آن‌ها بدليل کافر شدنشان به خداوند و عداوت با دین و دوستان خداوند و حیله و مکر آنان نسبت به دین لازم است.

عداوت و دشمنی یهود و نصاری و کید و حیله شان نسبت به اسلام و نفرت و دشمنی شان با مسلمین و خرج کردن مال فراوان برای جلوگیری از گسترش اسلام، بر هیچ کس پوشیده نیست. و سکونت گزیدن در سرزمین

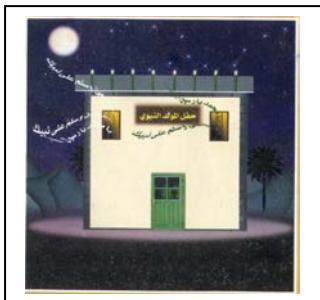
کفار و یا سفر به آن مناطق بدون ضرورت و تشبعه به آنها در لباس و روش زندگی و تکلم بر زبان آنها بدون حاجت و نیاز از صورتهای موالات و دوستی بعضی از مسلمین با کفار است.

۴. عیب جویی اصحاب پیامبر ﷺ و ناسزا گفتن به آنها و یا عیب جویی از اهل بیت او.

ما، جمیع اصحاب نبی ﷺ را دوست داشته و نسبت به آنها محبت می‌ورزیم ولی در دوست داشتن آنها، مبالغه و غلو نمی‌کنیم، نه علی ﷺ و نه غیر او را و از هیچ یک از آنها نیز، بیزاری و نفرت نمی‌جوییم و دشمن آنان را دشمن پنداشته و با ذکر خیر، آنان را یادآوری می‌نماییم خداوند می‌فرماید: ﴿وَالسَّابِقُونَ الْأَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ﴾ [التوبه: ۱۰۰] یعنی؛ «اولین سبقت گرفتگان از مهاجرین و انصار و کسانی که با روش نیکو تابع آنها شده‌اند، خداوند از آنان راضی است و آنها نیز از خداوند راضی اند» و مذهب اهل سنت و جماعت درباره‌ی اختلافات و جنگ‌هایی که میان آنان در گرفت این است که از بحث و کنکاش درباره‌ی آن اتفاقات، خودداری می‌کنند - آنها هم بشر هستند و گاهی به خط رفته و گاهی روشنی درست را اتخاذ می‌نمایند - و همچنان که خداوند، شمشیرمان را از دخول و قاطی شدن در آن فتنه‌ها مصون داشته، بنابراین، زبان‌هایمان را نیز از تعرض به این فتنه‌ها نگه می‌داریم و می‌گوییم، آنها انسان‌هایی هستند که پروردگارشان در روز قیامت جمیع آنها را جمع کرده و میانشان حکم خواهد کرد. و خلافت را نیز بعد از پیامبر ﷺ به ابی بکر ؓ به خاطر فضیلت و مقدم بودن او بر جمیع امت سپس به عمر و عثمان و علی ؓ ثابت می‌نماییم.

۵. آنچه که بعضی از مسلمین در دین احداث و نوآوری کرده و به ادعای خود، توسط آن پدیده‌های نو، به خداوند نزدیکی خواهند یافت.

مانند جشن تولد نبی ﷺ و بلند شدن در اثناء آن و سلام دادن بر پیامبر ﷺ و برگزاری جشن تولد اولیاء و صالحین. تمام این‌ها بدعت و نوآوری در دین محسوب می‌شود که پیامبر ﷺ و اصحاب ﷺ آن را انجام نداده‌اند و به تحقیق از پیامبر ﷺ ثابت شده است که فرموده‌اند: «من أَحْدَثَ فِي أُمْرِنَا هَذَا

ما لیس منه فهو رد» یعنی؛ هر کسی در این دین ما چیزی را ایجاد کند که از دین ما نیست، آن عمل مردود و باطل است و همچنین گفته است که: کل محدثه بدعة وكل بدعة ضلاله. یعنی؛ هر نوآوری در دین بدعت است و هر بدعتی گمراهی و

ضلال است و خداوند نیز می‌فرمایند: ﴿الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِيَنَكُمْ وَأَتَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيَتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا﴾ [المائدة: ۳] یعنی؛ «امروز، دین شما را کامل کردم و نعمت را برای شما به پایان رساندم و دین اسلام را به عنوان دین و راهنمای شما اختیار کرده‌ام» ولی از احداث و ایجاد اینگونه از جشن‌ها فهمیده می‌شود که خداوند دین را کامل نکرده است تا جایی که متأخرین که از صدر اسلام علمًا و زماناً بدورند. عباداتی را احداث و ایجاد نموده و ادعای نزدیکی به خداوند با این عبادات می‌کنند، در حالی که این عمل، اعتراض و عیب جوئی برای خدا و پیامبر ﷺ می‌باشد اگر برگزاری جشن‌های تولد از امور مربوط به دین می‌بود که موجب رضای الهی می‌شد،

حتماً پیامبر ﷺ آن را بیان می‌کرد، در حالی که علماء، صراحتاً و آشکارا، برگزاری چنین جشن‌ها را انکار کرده‌اند، چون آن عبادتی نوپیدا و بدعت و ضلالت و گمراهی است، خصوصاً اگر در این جشن‌ها نسبت به ساحت رسول ﷺ غلو و زیاده روی می‌شود و یا توام با اختلاط مرد وزن و استعمال آلات موسیقی و لهو و لعب، همراه باشد و گاه‌ها در اینگونه از جشن‌ها، با طلب مدد و یاری و دعا از پیامبر ﷺ مبتلا به شرک اکبر شده و اعتقاد به دانایی او از علم غیب و کفریات دیگر را پیدا می‌کنند و اگر گفته شود که در اینگونه از مراسم، یادی از پیامبر ﷺ شده و سیرت و زندگانی او بررسی می‌شود ما در جواب می‌گوییم: این، کلام و سخنی زیباست ولی اگر ذکر و یادآوری پیامبر ﷺ و سیرت او بدون در نظر گرفتن وقت و مکان معین باشد مثلًاً بر روی منبرها یا در گفتگوها و سخنرانی‌ها یا مجالس عامه باشد، امری است پسندیده و غیر قابل انکار. خداوند در قرآن مبین می‌فرمایند: ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ﴾ [النساء: ۵۹] یعنی؛ اگر در موردی تنازع و درگیری یافتید آن مورد را به خدا (کتاب او) و به رسول (سنت او) برگردانید. و ما نیز برای اجابت دستور خداوند، برگزاری جشن تولد را به کتاب خدا برگرداندیم و مشاهده نمودیم که خداوند ما را دستور به تبعیت از پیامبر ﷺ می‌نماید و خبر می‌دهد که دین کامل است و بنابراین، به سنت پیامبر ﷺ مراجعه نمودیم ولی در آن نیز نیافتنیم که پیامبر ﷺ آن را انجام داده باشند، پس دانستیم که آن مربوط به دین نیست، بلکه بدعت و نوآوری در دین است و بلکه آن تشبّه به یهود و نصاری در امور مربوط به برگزاری عید و مجالس اینگونه است و برانسان عاقل و کنچکاو، شایسته نیست از اکثريت برگزار کنندگان آن فریب و حیله بخورد چون خداوند می‌فرمایند: ﴿إِنَّ ثُطْعَ أَكْثَرَ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضْلُوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ [الأنعام: ۱۱۶]

یعنی؛ «اگر از اکثریت ساکنان روی زمین اطاعت نمایی و به عبارتی ملاک تشخیص حق از باطل، اکثریت باشد تو را از راه خداوند گمراه خواهند کرد». تعجب آور است که بعضی از مردم برای حضور در اینگونه از جشن‌های نوآوری شده هر گونه شرایط و رنج و مشقت را پذیرا می‌شوند و حضور می‌یابند ولی از اقامه نماز با جماعت تخلف می‌ورزند و بعضی از مردم گمان می‌برند که نبی ﷺ در جشن مولود خوانی حاضر می‌شود بنابراین، (در حین مولود خوانی) با خوش آمدگویی از جای خود بلند می‌شوند و این باطل و جهالت است. چون رسول ﷺ مدفون در قبرش است و قبل از قیامت نیز از آن خارج نخواهد شد و روح او نیز در درجه علیین و در نزد پروردگارش می‌باشد، پیامبر ﷺ در این باره فرموده‌اند: «أَنَا أَوْلُ مَنْ يَنْتَشِقُ عَنْهُ الْقَبْرُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ» یعنی؛ «من اولین نفری هستم که قبرم در روز قیامت شکافته خواهد شد».

(نکته: عجب این که در یک زمان مشخص در مکان‌های مختلف جشن مولود خوانی را به راه می‌اندازند و در اثناء آن از جا بر می‌خیزند چون ادعا می‌کنند که روح پیامبر حاضر شده است، ما می‌گوییم مگر پیامبر برخوردار از چند روح است که بتواند در یک زمان به مکان‌ها و مراسم مختلف حضور داشته باشد.) (مترجم)

اما نثار سلام و صلوات بر پیامبر ﷺ از افضل ترین عبادات است خداوند می‌فرمایند: ﴿إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلِّوْنَ عَلَى الَّذِيْ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا صَلَوَّا عَلَيْهِ وَسَلَّمُوا تَسْلِيْمًا﴾ [الأحزاب: ٥٦] یعنی؛ «خداوند و فرشتگانش بر پیامبر صلوات می‌فرستند. ای کسانیکه ایمان آورده اید بر او صلوات و سلام بفرستید». و جمعاً متفق القول هستیم که ایمان بنده‌ای کامل نخواهد شد تا وقتیکه نسبت به پیامبر ﷺ محبت نداشته و او را تعظیم ننماید و روش تعظیم او نیز

قرار دادن او به عنوان امامی است که کاملاً در انجام عبادات از او تبعیت می‌شود. چون خداوند می‌فرمایند: ﴿قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحِبِّكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرُ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ﴾ [آل عمران: ۳۱] یعنی؛ بگو اگر شما می‌خواهید محبت خود نسبت به الله ﷺ را اثبات نمایید از من پیامبر تبعیت نمایید در این صورت، خداوند نیز شما را دوست خواهد داشت و گناهان شما را مورد مغفرت قرار خواهد داد»

برگزاری جشن در شب ۲۷ رمضان، از بدعت‌های آشکار و ظاهر است راه و سنت پیامبر ﷺ در رمضان از دیاد عبادات است و خصوصاً در ده روز آخر آن همچنان که در بخاری و مسلم روایت شده است پیامبر ﷺ فرموده‌اند: «من قام رمضان ایماناً و احتساباً غفر له ما تقدم من ذنبه... من قام لیله القدر ایماناً و احتساباً غفر له ما تقدم من ذنبه». یعنی؛ هر کسی در ماه رمضان و در روایتی دیگر شب قدر را در حالتی که ثواب اعمال را تصدیق نماید و آن را خالص برای خداوند گرداند قیام و برپا نماید گناهان گذشته‌اش مورد مغفرت قرار خواهد گرفت این سنت و راه و روش پیامبر ﷺ در رمضان و شب قدر است اما جشن گرفتن در شب ۲۷ رمضان، به این دلیل که شب قدر است مخالف سنت پیامبر ﷺ و بدعت است خصوصاً اینکه ثبوت شب قدر در ۲۷ رمضان قطعی نمی‌باشد و به شب‌های دیگر نیز منتقل می‌شود. و مبحث دیگر، اینکه اسراء (مسافرت شبانه پیامبر ﷺ از مکه به بیت المقدس) و معراج، دلایلی بر صدق و درستی نبوت پیامبر ﷺ است و آن در قرآن و سنت، ثابت شده‌اند ولی درباره‌ی تعیین شبی که اسراء و معراج در آن انجام گرفته‌اند، حدیث و دلایلی روایت نشده است که آیا آن در ماه رجب اتفاق افتاده است. و یا در ماه‌های دیگر و اگر هم تعیین آن در روز و ماهی معین انجام گرفته باشد نیز جایز نیست عبادت و یا جشنی مختص

به آن باشد چون پیامبر و اصحاب کرام او ﷺ در آن جشنی برگزار نکردند و عبادتی را مختص به آن نکردند (در حالی که ما موظف به پیروی از سنت و اعمال او هستیم) و ایشان نیز رسالت را به ما کاملاً رسانده و امانت را ادا نموده است و اگر تعظیم این شب و برگزاری جشن و سرود آن از امور دین اسلام می‌بود. حتماً آن را برای ما بیان می‌کرد.

و همچنین از امور بدعت و نو پیدا و بی اساس محسوب می‌شود برگزاری جشن و پایکوبی و تعظیم پانزده شعبان و تخصیص آن با روزه: که درباره مشروعیت آن دلیلی وجود ندارد که بتوان بر آن تکیه نمود، هر چند درباره فضیلت آن احادیثی ضعیف، روایت شده است که نمی‌توان بر آن اعتماد نموده و به عنوان حجّت شرعی قلمداد نمود. اما احادیثی که درباره فضیلت نماز در آن روز روایت شده‌اند، همگی موضوع (اصلی نداشته و به پیامبر ﷺ دروغ انسیت داده شده است) همچنان که ابن رجب، در این باره برای ما اطلاعات کافی و مسجل ارائه داده است. ابن وضاح از زیدبن اسلم روایت می‌کند که فرموده است ما، احدی از اساتید و فقهاء خود را نیافتیم که به نصف (۱۵) ماه شعبان، اهمیتی قائل شوند.

در پایان

علماء و اندیشمندان فرموده‌اند که مسلمان با مرتكب شدن امور زیادی از نواقض اسلام، مرتد شده و چپاول به مال و خون او، حلال و جائز می‌شود و به سبب آن از دایره اسلام، خارج می‌شود که از خطرناک‌ترین و اکثربت وقوع آن ده نمونه را ذکر می‌کنیم.

- ۱- شرك در عبادت خداوند (بحث در این مورد انجام شد)
- ۲- هر کسی میان خود و خداوند واسطه‌هایی قرار دهد که آن‌ها را بخواند و طلب شفاعت از آن‌ها نماید و در انجام امورش به آن‌ها توکل نماید، اجماعاً کافر می‌شود.

- ۳- هر کسی مشرکین را کافر نداند و یا در کفر آن‌ها شک داشته باشد و یا مذهب و طریقت آنان را صحیح بداند؛ و یا هر کس دینی به غیر از دین اسلام را قبول نماید، او کافر

است و فرقی نمی‌کند که دین او یهودی و یا مسیحی یا بودایی و یا غیر آن باشد و تفاوتی نمی‌کند که آن شخص، قرابت فامیلی به مسلمانی داشته باشد و یا نداشته باشد.

- ۴- هر کس معتقد باشد که راهی و حکمی به غیر از راه و حکم پیامبر ﷺ کاملتر و بهتر از راه و حکم اوست به مانند کسی که حکم طاغوت را برتر از حکم و دستورات پیامبر ﷺ بداند او کافر است و هر کس معتقد باشد که قوانین وضع شده توسط مردم افضل و برتر

از شریعت اسلام است و یا از جهت حکم، برابر است و یا معتقد باشد که تطبیق اسلام در قرن بیست و بعد از آن به مصلحت نیست و یا سبب عقب ماندگی مسلمین می‌شود و یا شرایع اسلام را محصور به رابطه فرد و خدایش بداند و آن را دخیل در شئون حیات دنیوی ندانند و یا معتقد باشد که اجرای حکم خداوند، درباره قطع دست دزد و یا رجم زناکار محسن(همسر دار)، مناسب عصر حاضر نیست، کافر و مرتد می‌شود.

و هر کسی معتقد به حلال بودن آنچه که حرام بودن آن به قطعیت ثابت شده است باشد به مانند زنا و شراب و ربا و حکم به غیر شریعت خداوند، اوکافر شده و احکام مرتد بر او جاری می‌شود.

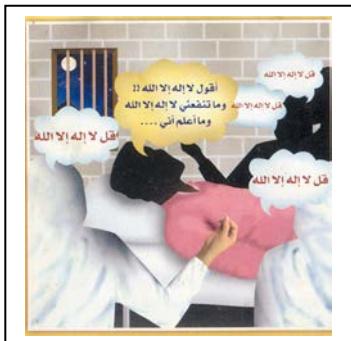
هر کسی نسبت به آنچه که بر پیامبر ﷺ نازل شده است بعض و نفرت داشته باشد گرچه توام با عمل باشد او کافر است چون خداوند می‌فرماید: ﴿ذَلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ﴾ [محمد: ۹] یعنی: «این به این سبب است که ایشان آن چه را که خداوند نازل کرده ناپسند دانستند، بنابراین، خداوند اعمالشان را باطل کرد.»

۵- هر کسی چیزی از دین پیامبر ﷺ و یا ثواب و عذاب آن را به استهzaء بگیرد، او کافر است و دلیل بر این مدعی سخن پروردگار است که می‌فرماید: ﴿فُلَ أَبِيلَهُ وَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ﴾ [آل عمران: ۶۵-۶۶] «بگو: آیا خدا لا تعتذرُوا قد كَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ» [التوبه: ۶۵-۶۶] یقیناً شما پس از ایمانتان کافر شدید.»

- ۶- هر کس به سحر و جادوگری اعتقاد داشته باشد و یا صرف (ایجاد نفرت بین زن و شوهر) و عطف (ایجاد محبویت بین زن و شوهر) با تعوّذات شرکی را انجام دهد و یا راضی به آن باشد کافر می‌شود.
- و دلیل، قول خداوند که می‌فرماید: ﴿وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّىٰ يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكُفُّرْ﴾ [البقرة: ۱۰۲] یعنی «هاروت و ماروت (سحر) را به کسی نمی‌آموختند تا این که نگویند ما بلا و فتنه‌ایم پس کافر نشوید» (یادگیری سحر را کفر می‌دانستند).
- ۷- تعاون و همکاری با مشرکین بر علیه مسلمین: و دلیل، قول خداوند است که می‌فرمایند: ﴿وَمَنْ يَتَوَلَّهُمْ مِنْكُمْ فَإِنَّهُ مِنْهُمْ﴾ [المائدہ: ۵۱] یعنی: هر کس از شما مشرکین را یاری دهد قطعاً از مشرکین محسوب خواهد شد.
- ۸- هر کس معتقد باشد که بعضی از مردم، اجازه خروج از شریعت محمد ﷺ را به مانند خروج خضر ﷺ از شریعت موسی ﷺ را دارند، به مانند اعتقاد بعضی از صوفیان که قائل به ساقط شدن تکلیف از خود شان هستند، کافر می‌شوند.

نzd ترمذی و حاکم از عبدالله بن شقیق و او هم از ابی هریره روایت می‌شود که: اصحاب پیامبر ﷺ از میان ترک اعمال فقط ترک نماز را کفر می‌دانستند. شیخ ابن عثیمین حفظہ اللہ می‌گوید: هرگاه بر تارک نماز، حکم کفر را صادر نماییم لازم است که بر او، احکام مرتدین اجرا شود، بنابراین، نباید دختر مسلمانی را به عقد او در آورد و اگر عقد نکاحی شده باشد ولی مرد، تارک نماز باشد، نکاح او باطل است و هر گاه بعد از عقد نکاح، نماز را ترک نماید، نکاحش فسخ شده و زن بر او حرام می‌شود و هرگاه تارک نماز، حیوانی را ذبح نمود، از گوشت آن حیوان، خورده نشود و او حق ورود به مکه را ندارد و اگر فردی از نزدیکانش فوت نمود از میراث او حقی بر تارک نماز نیست و هرگاه در حالت ترک نماز، از دنیا فوت کند، غسل داده نشده و کفن هم نشده و نماز جنازه نیز بر او قائم نشده و در گورستان مسلمین دفن نشود و در روز قیامت نیز به همراه کفار، حشر شده و وارد بهشت خواهد شد و بر اهل و نزدیکان او نیز جایز نیست که دعای رحمت و مغفرت در حق او بنمایند چون او کافر است و وضعیت تارک نماز، بعد از مرگ نیز افتضاح و بسیار نگران کننده خواهد بود. ابن القیم حفظہ اللہ می‌فرمایند: یکی از کسانیکه در حالت وداع و ترک دنیا بود و او مرتکب گناهان و تقصیرات زیادی شده

بود و سکرات و مشقات سنگین جان سپاری را تحمل می‌کرد و اطرافیانش، (لا إله إلا الله) را به او تلقین می‌کردند، با صدای بلند فریاد زد، من (لا إله إلا الله) می‌گویم ولی آن چه فایده‌ای به من خواهد رساند؟ در حالی که نمی‌دانم نمازی برای

خداوند اقامه کرده باشم سپس شروع به جان سپاری کرد تا اینکه از دنیا فوت نمود.

اما عامربن عبدالله بن زبیر رض بر روی تشک مرگ دراز کشیده و نفس‌های زندگی اش را می‌شمرد و خانواده‌اش در اطراف او، گریه می‌نمودند، صدای موذن را شنید که برای نماز مغرب فرا می‌خواند، در حالی که نفس او، در حلقومش گیر می‌کرد. و غم و اندوه و ضعف بر او مسلط بود، به هنگام شنیدن اذان به اطرافیانش گفت: دستم را بگیرید. گفتند: به کجا؟ گفت به طرف مسجد گفتند: می‌خواهی به مسجد بروی در حالی که تو در این حال هستی؟ گفت: (سبحان الله) من صدای موذن را بشنوم و آن را اجابت ننمایم؟ دستم را بگیرید بنابراین، بین دو نفر به طرف مسجد حرکت کرد و یک رکعت را به همراه امام اقامه کرد سپس در حین سجده از دنیا فوت نمود، بله او ترک دنیا کرد در حالی که در سجده بود و سعد بن معاذ رض انسانی صالح، مطیع، عابد و خاموش بود، شب، او را با گریه‌ی وقت سحر و روز نیز بانماز و استغفار می‌شناخت، در جنگ بنی قريظه، مجروح شد، و مدتی را با مریضی گذرانده و سپس از دنیا فوت نمود به هنگامی که خبر مرگ او به پیامبر صل داده شد به اصحابش فرمود، بلند شوید و به نزد او بروید جابر رض می‌گوید: به همراه پیامبر صل خارج شدیم و از شدت سرعت حرکت، بندکش‌هایمان، بریده شد و رداهای ما افتاد و اصحاب از سرعت پیامبر صل متعجب شدند و پیامبر صل فرمود: می‌ترسم فرشتگان زودتر از ما، حاضر شده و به مانند حنظله رض او را غسل دهند، به خانه‌اش رسیدیم در حالی که او از دنیا فوت کرده و دوستان و همراهانش مشغول غسل او بودند و مادرش برای او گریه می‌کرد، پیامبر صل گفت: (هر زن گریانی به جز مادر سعد دروغگوست) سپس سعد را به طرف قبرش حمل کردند و پیامبر صل نیز

جنازه او را تشییع نمود جماعت حمل کننده سعد گفتند: يا رسول الله تاکنون مردهای به این سبکی را حمل نکرده‌ایم. پیامبر ﷺ گفت: علّت سبکی او به این خاطر است که تعداد زیادی از فرشتگان به زمین فرود آمدند که تابه حال بی‌سابقه بوده است و سعد را حمل می‌کنند و بخاطر مرگ، فرشتگان به روحش بشارت داده و عرش به حرکت درآمد. ﴿إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانُوا لَهُمْ جَنَاحُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا﴾^{۱۷} ﴿خَالِدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا﴾^{۱۸} [الكهف: ۱۰۷-۱۰۸] یعنی: «به تحقیق کسانی که ایمان آورده و عمل صالح انجام داده‌اند با غ فردوس، ضیافت آن‌ها خواهد بود و در آن همیشه گی مانده و طلب باز گشت از آنجا نکنند».

«زکات»

رکن سوم از ارکان اسلام بوده و منع آن از بزرگترین گناهان است امام بخاری روایت می‌کند که پیامبر ﷺ فرموده‌اند «خداؤند به هر کس مالی اعطای نماید و او نیز، زکات مال را پرداخت نکند، مال و سرمایه او به شکل ماری شاخدار که دارای سیاهی زیر چشمان است، در خواهد آمد، و در روز قیامت به گردن او پیچیده و با فک‌هایش او را گاز گرفته و می‌گوید: من مال و سرمایه تو هستم که زکاتش را ادا ننمودی. سپس پیامبر ﷺ آیه: ﴿وَلَا يَحْسِنَ الَّذِينَ يَبْخَلُونَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرًا لَهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَهُمْ﴾ [آل عمران: ۱۸۰] یعنی: «آنایی که بخل می‌ورزند (حق مال را ادا نمی‌نمایند) گمان نکنند که مال اعطای شده از فضل خداوند برای آنان خیر است بلکه برای آن‌ها شر و زیان بار است»، تلاوت نمود.

و در پایان، برادر و خواهر گرامی‌ام:

ای قوم ما، دعوت داعی خداوند را اجابت نموده و به آن ایمان بیاورید - در این صورت - گناهان شما را مغفرت کرده و از عذاب دردناک، شما را نجات خواهد داد قسم به خداوند که من مخلص شما هستم و حق بر تو آشکار و هویدا شد و دانستی که دین، واحد است و متعدد نیست و خداوند، تنها معبد بر حق است، زنده‌ای که بر پا کننده تمام موجودات و تنها باب حوائج است و هرگز راضی نیست به او شریکی قائل شود و از جمله‌ی کسانی مباش که می‌گویند ما پدران خود را به راهی یافتیم، بنابراین، بر آثار آنان

اقتدا می‌نماییم، بلکه بگو: ما موّحد و مطیع و تابع (كتاب و سنت پیامبر ﷺ) هستیم.

واز کثرت کسانی که در نزد قبور قربانی می‌کنند و یا در نزد آن به انواع اعمال شرکی مبتلا می‌شوند، فریب نخور و نیز کثرت قصه‌ها و افسانه‌های بافته شده درباره مردگان و اهل قبور درباره کشف و حل مشکلات و اجابت دعاها و برآوردن نیازها، تو را از راه مستقیم و توحید برنگرداند.

به ابی طالب عمومی پیامبر ﷺ نگاه کن! کسی که حق بودن نبوت پیامبر ﷺ را قبول داشت و دین اسلام را دینی بر حق دانسته و بت پرستی را کنار گذاشته بود و او دائمًا تکرار می‌کرد. قسم به خداوند ای محمد ﷺ هرگز نخواهد توانست به تو دست درازی کنند تا وقتیکه خاک برایم پاشیده شود و تو من را دعوت نمودی و دانستم که تو بر من مخلص هستی و تو در میان ما صادق و امین بودی و دینی را عرض کردی که از بهترین ادیان است و اگر خوف از ملامت و ناسزاگویی نبود من را آشکارا قبول کننده می‌یافتد. ولی او را ترس از مخالفت پدران و گذشتگان، از تعییت حق منع کرد. بله به او نگاه کن در حالی که در فراش مرگ بود و پیر و فرسوده و جسدش ضعیف شده بود ونبي ﷺ کنارش ایستاده و می‌گفت: عمومیم «لا الله الا الله» بگو، «لا الله الا الله» بگو، و همچنین در کنارش، بزرگان کفار قریش ایستاده بودند و هر بار که ابوطالب، سعی می‌کرد کلمه طیبه «لا الله الا الله» را بگوید، آن‌ها به او می‌گفتند: آیا می‌خواهی از ملت و دین عبدالطلب روی بگردانی؟ آیا می‌خواهی از دین عبدالطلب روی بگردانی؟ و پیامبر ﷺ نیز کلمه طیبه را تکرار می‌کند تا عمومیش آن را به زبان آورده و با توحید و ایمان از دنیا فوت کند ولی بزرگان قریش او را تشویق به باقی ماندن در دین عبدالطلب می‌کرددند، تا اینکه او جان به حان تسليم کرد، در حالی که بر پایداری بر

دین آباء و اجدادش اصرار نمود بله او از دنیا فوت کرد و کوچ نمود و به جایگاهش، جهنم، که بدترین مرجع است، بازگشت، چون خداوند ورود به بهشت را برای کافرین، حرام نموده است.

در صحیح بخاری و مسلم روایت می‌شود که از پیامبر ﷺ سوال شد: یا رسول الله عمومیت (ابوطالب) تو را حفظ و نصرت می‌نمود آیا خواهی توانست به او نفعی برسانی؟ در جواب فرمودند: بله، او را در شدیدترین عذاب آتش یافتم تا اینکه او را به سهل‌ترین عذاب آتش خارج نمودم، به طوری که در زیر پاهایش، خاکستر آتش وجود دارد که از شدت آن، مغزش می‌جوشد.

بلکه به سرنگون کننده بت‌ها و موسس بیت الحرام، به ابراهیم ﷺ نظره کن، آن ابراهیمی که به خاطر خداوند، مبتلا به مصایب زیادی شد و در راه او عذاب‌های زیادی را تحمل نمود، نمی‌تواند در روز قیامت به پدرش نفعی برساند چون پدر او در حالت شرک به خداوند از دنیا فوت کرد بخاری ﷺ روایت می‌کند که: پیامبر ﷺ فرموده‌اند: ابراهیم ﷺ در روز قیامت، پدرش آزر را ملاقات خواهد کرد، در حالی که صورت پدرش، غبار و دود آلود است ابراهیم ﷺ به او خواهد گفت: پدرم مگر به تو نگفتم که از من اطاعت کن و بامن مخالفت نکن؟ پدرش به او خواهد گفت: امروز (ای پسرم) با تو مخالفت نکرده و از تو اطاعت خواهم کرد. ابراهیم ﷺ خواهد گفت: پروردگارا تو به من وعده دادی که در روز بعث و زنده شدن تو را خوار و ذلیل نخواهم کرد و آیا خواری و پستی بزرگتر از وارد شدن پدرم به جهنم وجود دارد؟ خداوند در جواب خواهد گفت: من ورود به بهشت را برکافرین حرام نمودم.

برادر و خواهر گرامی‌ام: توجه و دقت نما به مطالبی که خداوند برایت تعریف می‌کند و پند بگیر: ﴿يَوْمَ يَفِرُّ الْمَرْءُ مِنْ أَخِيهِ﴾^(۲۴) وَأَمِّهِ وَأَبِيهِ^(۲۵) وَصَاحِبَتِهِ وَبَنِيهِ^(۲۶) لِكُلِّ امْرِئٍ مِنْهُمْ يَوْمَيْذٌ شَانٌ يُغْنِيهِ^(۲۷) [عبس: ۳۷-۳۴] «روزی که شخصی از برادر، و مادر، و پدر و همسرش و فرزندانش فرار خواهد کرد و هر کس دچار حالتی خواهد شد که فقط به حفظ و نجات جان خود مشغول خواهد بود».

﴿يَوْمَ لَا يَنْقَعُ مَالٌ وَلَا بَئْنَوْنَ﴾^(۲۸) إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ^(۲۹) [الشعراء: ۸۹-۸۸] یعنی: «روزی که مال و فرزندان فایده‌ای نرساند مگر آن شخصی که قلب بی‌عیب و سالم را به نزد پروردگار بیاورد». بازگشت به سوی حق را شروع کن و مخلص برای دیگران و دعوت گر توحید باش.

از خداوند می‌خواهیم جمیع بندگانش را هدایت و رشد تعالی دهد.